



KPMG 2021 CEO Outlook

**Βασικοί άξονες οι ψηφιακές δυνατότητες,
ο άνθρωπος και ο σκοπός**

KPMG στην Ελλάδα

kpmg.com/gr/ceooutlook



Πρόλογος

Η αισιοδοξία επιστρέφει στην αίθουσα των συνεδριάσεων.

Περίπου 18 μήνες μετά την ανακήρυξη της παγκόσμιας πανδημίας από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η KPMG επιστρέφει με την ετήσια έρευνα της στους CEOs, με στόχο την εκτίμηση των αλλαγών στις στρατηγικές και τους προβληματισμούς των ηγετικών στελεχών σε αυτή την απαιτητική εποχή. Εάν θέλαμε να συνοψίσουμε την έκθεσή μας σε μία λέξη, αυτή είναι η αισιοδοξία - μια αξιοσημείωτη και καθησυχαστική μεταστροφή.

Οι CEOs εκφράζουν απίστευτη βεβαιότητα για την προοπτική ανάπτυξης της εταιρείας τους και της παγκόσμιας οικονομίας γενικότερα. Τα ηγετικά στελέχη αναμένουν επιθετική ανάπτυξη και αποζητούν την επέκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των εταιρειών τους με οποιοδήποτε δυνατόν τρόπο. Κάνουν προσλήψεις, διερευνούν τις προκλήσεις και αισθάνονται ισχυρή σύνδεση με τον σκοπό της επιχείρησής τους.

Οι ανησυχίες σχετικά με τα επιχειρησιακά θέματα, όπως η ανθεκτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας, η κυβερνοασφάλεια και τα ρυθμιστικά θέματα, έχουν επανέλθει στην κορυφή των προτεραιοτήτων τους. Αν και η πανδημία επηρεάζει ακόμα κάποια από αυτά τα ζητήματα, η ηγεσία έχει τη δυνατότητα να επικεντρωθεί σε σημαντικά θέματα εσωτερικού «νοικοκυριού», παράλληλα με τις επιθετικές στρατηγικές ανάπτυξης.

Ένα βασικό μάθημα που πήραμε από την πανδημία είναι ότι πρέπει όλοι να συνεργαστούμε ώστε να επιλυθούν τα μεγάλα προβλήματα, και σίγουρα οι παράγοντες Περιβάλλον, Κοινωνία και Διακυβέρνηση (ESG) βρίσκονται στο επίκεντρο των περισσότερων επιχειρηματικών πλάνων. Τα αποτελέσματά μας δείχνουν ότι οι εταιρείες είναι έτοιμες να συνεργαστούν στενά με τις κυβερνήσεις, ώστε να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους σχετικά με το ESG και είναι έτοιμες να αναλάβουν τις ευθύνες για την εκπλήρωσή τους. Πρόκειται για ένα ενθαρρυντικό σημάδι, και με ευχαριστίει ιδιαίτερα που το βλέπω.

Ειδικότερα, οι Έλληνες CEOs φαίνεται να ενστερνίζονται και να ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό τις απόψεις των CEOs παγκοσμίως για τις προκλήσεις που έχει επιφέρει η πανδημική κρίση, καθώς και για τις προοπτικές ανάπτυξης που παρουσιάζει η επόμενη ημέρα. Αντιμετωπίζουν το αύριο για τη χώρα τους, την επιχείρησή τους και την παγκόσμια οικονομία με αισιοδοξία, σχεδιάζουν αναπτυξιακά πλάνα για το μέλλον, εισάγουν το ESG στην επιχειρηματική τους στρατηγική και εναρμονίζονται με το νέο ψηφιακό περιβάλλον ακολουθώντας μια σειρά από δράσεις που έχουν ως στόχο την ενίσχυση της ευέλικτης εργασίας σε ένα νέο τεχνολογικά προηγμένο οικοσύστημα.

Ίσως να μην έχουμε επιστρέψει ακόμα πλήρως στην «κανονικότητα» - ειδικά με την απειλή των νέων μεταλλάξεων και τον αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν στην ανάπτυξη. Αλλά μοιράζομαι την αισιοδοξία των πολλών CEOs που μας μίλησαν και θα ήθελα να τους ευχαριστήσω που μας αφιέρωσαν τον χρόνο τους για να συμμετάσχουν στην έρευνά μας.

Η ευκαιρία για τη δημιουργία ενός ανθεκτικότερου και πιο βιώσιμου μέλλοντος είναι υπαρκτή μόνο εάν συνεργαστούμε όλοι για το καλύτερο. Σας ευχαριστώ και παρακαλώ να μένετε ασφαλείς.



Νίκος Βουνισιάς
Senior Partner, KPMG στην Ελλάδα

Περιεχόμενα

04

Βασικά ευρήματα

06

Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

10

Πορεία προς την
ανανέωση

17

Σκοπός
εμπιστοσύνης

22

Ψηφιακή ευελιξία

26

Σκέψεις για την πορεία
προς το μέλλον

28

Μεθοδολογία και
ευχαριστίες



Βασικά ευρήματα
Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

Πορεία προς την
ανανέωση

Σκοπός
εμπιστοσύνης

Ψηφιακή
ευελιξία

Σκέψεις για
την πορεία
προς το μέλλον

Μεθοδολογία
και ευχαριστίες



Βασικά ευρήματα

Οι έρευνες “CEO Outlook” της KPMG προσφέρουν μια μοναδική οπτική σχετικά με τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του COVID-19 και τις προοπτικές για οικονομική ανάκαμψη. Στη διάρκεια της πανδημίας, παραμείναμε σε τακτική επικοινωνία με τους επικεφαλής των παγκόσμιων επιχειρήσεων, δημοσιεύοντας κάποια από τα συμπεράσματα μέσω των ερευνών Pulse τον Ιούλιο/Αύγουστο του 2020 και τον Ιανουάριο/Φεβρουάριο του 2021. Η έρευνα “2021 CEO Outlook”, η μεγαλύτερη ετήσια έρευνά μας, βασίζεται στις απόψεις για το μέλλον 1 325 CEOs από 11 σημαντικές αγορές και 50 CEOs από την Ελληνική αγορά.

Οι βασικές εξελίξεις εστιάζουν στον τρόπο με τον οποίο οι σημερινοί CEOs εστιάζουν στις ψηφιακές δυνατότητες, δίνουν προτεραιότητα στους ανθρώπους και εστιάζουν στον σκοπό ώστε να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους και να αναδυθούν ισχυρότεροι:

Οι CEOs εκφράζουν αισιοδοξία, αυτοπεποίθηση και αναμένουν επιθετική ανάπτυξη μέσω εξαγορών και άλλων μη οργανικών μεθόδων. Συνεχίζουν να δίνουν έμφαση στην ηγεσία βάσει σκοπού και εστιάζουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεών τους, ενώ αναβαθμίζουν τις δεξιότητες ενός ευέλικτου ανθρώπινου δυναμικού στο νέο κόσμο της εργασίας.

Καθώς δέχονται αυξανόμενη πίεση για να επανέλθουν καλύτερες, οι παγκόσμιες επιχειρήσεις προετοιμάζονται ενεργά να αυξήσουν τις επενδύσεις σε προτεραιότητες στους τομείς του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και της διακυβέρνησης (ESG), παραμένοντας αφοσιωμένες στον σκοπό τους.

Με τους εργαζομένους να επιστρέφουν στους εργασιακούς χώρους και την κοινωνία να στρέφεται όλο και περισσότερο προς τις επιχειρήσεις για να ηγηθούν της επιστροφής στην κανονικότητα, οι CEOs αποφεύγουν την υιοθέτηση καθολικών αλλαγών στο μέλλον της εργασίας – αλλά αναγνωρίζουν την απαίτηση των εργαζομένων για συνεχιζόμενη ευελιξία.



Σε γενικές γραμμές, προκύπτουν τρεις βασικοί θεματικοί άξονες από την φετινή έρευνα.

Πορεία προς την ανανέωση

Παρά τη συνεχιζόμενη αβεβαιότητα και την μεταβλητότητα των κινδύνων, οι CEOs δηλώνουν βέβαιοι και αισιόδοξοι για την ανάπτυξη, νιώθουν ισχυρή σύνδεση με τον σκοπό τους και αποζητούν να προωθήσουν την επέκταση

Ανάπτυξη σε ανάκαμψη

Το 60% των CEOs παγκοσμίως και το 76% των Ελλήνων CEOs εκφράζουν βεβαιότητα για την προοπτική ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας (σημειώνοντας άνοδο 42% σε παγκόσμιο επίπεδο από φέτος τον Μάρτιο). Συνολικά, η εμπιστοσύνη των CEOs έχει επανέλθει στα προ της πανδημίας επίπεδα από τις αρχές του 2020, παρά το γεγονός ότι η μετάλλαξη Δέλτα επιβραδύνει την επιστροφή στην κανονικότητα. Επιπλέον, οι Έλληνες CEOs παρουσιάζουν αυξημένη βεβαιότητα για την προοπτική ανάπτυξης της χώρας τους με ποσοστό 82% σε σύγκριση με τα προ της πανδημίας επίπεδα (66%).

Ηγεσία με σκοπό

Καθώς ο κόσμος περιμένει από τους επικεφαλής να σημειώσουν πρόοδο στις κύριες κοινωνικές προκλήσεις, σε ποσοστό 64% οι CEOs παγκοσμίως αναφέρουν ότι ο καθοριστικός στόχος της επιχειρήσής τους είναι να εντάξει τον σκοπό σε ό,τι κάνει - δημιουργώντας μακροπρόθεσμη αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (άνοδος από το 54% του Φεβρουαρίου/Μαρτίου 2020). Αντίστοιχα, οι Έλληνες CEOs επενδύουν στον σκοπό σε ποσοστό ακόμη υψηλότερο σε σύγκριση με το παγκόσμιο επίπεδο (82%).

Επιτάχυνση της ανάπτυξης και της ψηφιακής ατζέντας

Με το 87% των CEOs παγκοσμίως και το 80% των Ελλήνων CEOs να δηλώνουν αισιόδοξα για την προοπτική ανάπτυξης της δικής τους εταιρείας, οι Εξαγορές & Συγχωνεύσεις φαίνεται ότι είναι κρίσιμες για την στήριξη της ανάπτυξης και την απόκτηση ψηφιακών δυνατοτήτων, με το 87% των CEOs παγκοσμίως και το 84% των Ελλήνων CEOs να δηλώνουν ότι θέλουν να συνάψουν συμφωνίες μέσα στα επόμενα 3 χρόνια.

Σκοπός εμπιστοσύνης

Με αυξανόμενη πίεση από τα ενδιαφερόμενα μέρη να επανέλθουν καλύτερες οι επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι CEOs ενσωματώνουν το ESG στην επιχειρηματική στρατηγική

Θέτοντας τον άνθρωπο ως προτεραιότητα για την πρόωξη του κοινωνικού οφέλους

Σε ποσοστό 71%, δήλωσαν ότι οι CEOs θα θεωρούνται ολοένα και περισσότερο προσωπικά υπεύθυνοι για την πρόοδο στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων. Το 56% παραδέχεται ότι με τις προσδοκίες του κοινού, των επενδυτών και του κράτους για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη να αυξάνονται ταχύτατα, ίσως θα δυσκολευτούν να ανταποκριθούν σε αυτές. Είναι αξιοσημείωτο ότι στην Ελλάδα, ένα ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό 92% ανέφερε ότι θα θεωρείται ολοένα και περισσότερο προσωπικά υπεύθυνο για την πρόοδο στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων, με το 64% να δηλώνει ότι η ταχύτατη αύξηση των προσδοκιών του κοινού, των επενδυτών και του κράτους για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη, ίσως να δυσκολεύουν το να ανταποκριθούν σε αυτές.

Συνεργασία για την ενδυνάμωση της βιωσιμότητας

Η επίτευξη προόδου στην κλιματική αλλαγή πιθανόν να απαιτήσει συντονισμένη δράση τόσο από επιχειρήσεις όσο και από κυβερνήσεις, με το 30% των CEOs παγκοσμίως και με ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό, 46% οι Έλληνες CEOs να σχεδιάζουν επενδύσεις άνω του 10% των εσόδων τους με στόχο να γίνουν πιο βιώσιμες. Την ίδια στιγμή, το 75% των CEOs παγκοσμίως και το 84% των Ελλήνων αναφέρει ότι οι παγκόσμιοι επικεφαλής στο συνέδριο COP26 χρειάζεται να επισπεύσουν την κλιματική αλλαγή στην ατζέντα τους.

Σύνδεση ESG στρατηγικής με οικονομική απόδοση

Ενώ το 52% των CEOs σε επιχειρήσεις υψηλής ανάπτυξης πιστεύουν ότι τα προγράμματα ESG βελτιώνουν την οικονομική απόδοση, αυτό μειώνεται στο 37% στο σύνολο των CEOs παγκοσμίως, σε αντίθεση με τους Έλληνες CEOs που αυξάνεται στο 56%.

Ψηφιακή ευελιξία

Οι CEOs ενισχύουν το ψηφιακό πλεονέκτημα των εταιρειών τους, δημιουργώντας ένα πιο ευέλικτο μέλλον για την εργασία, λειτουργώντας ως μέρος των ψηφιακών οικοσυστημάτων

Δημιουργώντας ένα ευέλικτο μέλλον για την εργασία

Οι CEOs θα χρειαστεί να επιλέξουν ένα λειτουργικό μοντέλο για το μέλλον, που εξυπηρετεί τόσο τους εργοδότες όσο και τους εργαζόμενους, με μόλις 37% να αναφέρουν ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων τους θα εργάζεται εξ αποστάσεως τουλάχιστον δύο μέρες την εβδομάδα, ενώ το 51% αναζητά να επενδύσει σε κοινούς χώρους γραφείων. Συγκριτικά στην ελληνική αγορά, ένα μέρος των Ελλήνων CEOs φαίνεται να είναι σύμφωνο και να ακολουθεί την παραπάνω τάση με το 46% να δηλώνει ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων τους θα εργάζεται εξ αποστάσεως δύο ημέρες την εβδομάδα και το 56% να αναζητά επενδύσεις σε κοινούς χώρους γραφείων.

Διαταράσσοντας όσους διαταράσσουν

Οι CEOs επιδιώκουν να βρεθούν ένα βήμα μπροστά, στην περίπτωση του disruption και της καινοτομίας, με 67% να αναφέρουν ότι θα αυξήσουν τις επενδύσεις στις διαδικασίες εντοπισμού του disruption και της καινοτομίας. Στην Ελλάδα, οι CEOs σε μικρότερο ποσοστό, μόλις 37%, υποστηρίζουν την αύξηση επενδύσεων στις διαδικασίες εντοπισμού του disruption και της καινοτομίας.

Συνεργασία για μετασχηματισμό και ανθεκτικότητα

Το 70% των CEOs αναφέρουν ότι οι νέες συνεργασίες θα είναι κρίσιμες για να διατηρηθεί ο ρυθμός του ψηφιακού μετασχηματισμού, ενώ επίσης φροντίζουν να διασφαλίζουν ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο. Αντίστοιχα στην Ελλάδα, το 74% των CEOs κρίνει σημαντική τη σύναψη νέων συνεργασιών προκειμένου να διατηρηθεί ο ρυθμός του ψηφιακού μετασχηματισμού.

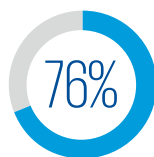


Βασικά ευρήματα για την Ελλάδα

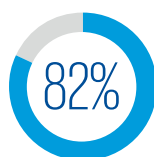
Τα 12 σημαντικότερα σημεία που προκύπτουν από τις απαντήσεις των CEOs στην Ελλάδα



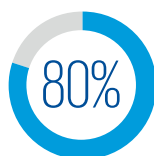
Το 82% των CEOs εκφράζουν βεβαιότητα για την προοπτική ανάπτυξης της χώρας τους τα επόμενα τρία χρόνια. Ποσοστό που παρουσιάζει αύξηση 16% σε σχέση με τις δηλώσεις τους προ της πανδημίας στο 2019 CEO Outlook (66%).



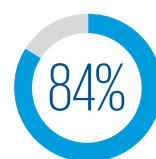
Το 76% των CEOs εκφράζουν αυξημένη βεβαιότητα και για την προοπτική ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας τα επόμενα τρία χρόνια σε σύγκριση με τα προ της πανδημίας επίπεδα που το 58% δήλωνε τη σχετική βεβαιότητα.



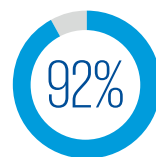
Οι CEOs επενδύουν στην «ηγεσία με σκοπό» με ποσοστό 82%.



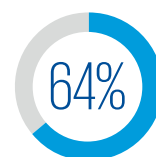
Σε υψηλά επίπεδα φαίνεται να βρίσκεται η αισιοδοξία των CEOs (80%) και για την προοπτική ανάπτυξης της δικής τους επιχείρησης σε βάθος τριετίας.



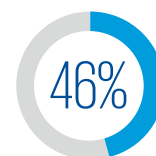
Οι Εξαγορές & Συγχωνεύσεις είναι κρίσιμες για την στήριξη της ανάπτυξης και την απόκτηση ψηφιακών δυνατοτήτων για το 84% των CEOs .



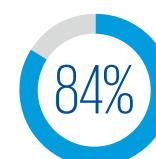
Το 92% των CEOs αναφέρουν ότι θεωρούν ολοένα και περισσότερο προσωπικά υπεύθυνους τους εαυτούς τους και τις δράσεις τους για την εξέλιξη στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων.



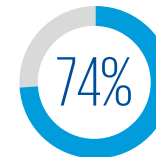
Η ταχύτατη αύξηση των προσδοκιών του κοινού, των επενδυτών και του κράτους για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη, αποτελούν κάποιες από τις προκλήσεις για την αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων, σύμφωνα με το 64% των CEOs.



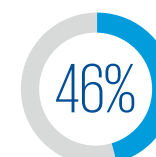
46% των CEOs σχεδιάζουν επενδύσεις άνω του 10% των εσόδων τους με στόχο να κάνουν τις επιχειρήσεις τους πιο βιώσιμες.



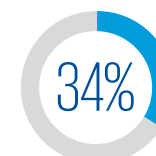
Το 84% των CEOs δηλώνει ότι οι παγκόσμιοι επικεφαλής χρειάζεται να επιστεύσουν την κλιματική τους ατζέντα στο συνέδριο COP26.



Η σύναψη νέων συνεργασιών προκειμένου να διατηρηθεί ο ρυθμός του ψηφιακού μετασχηματισμού κρίνεται σημαντική από το 74% των CEOs .



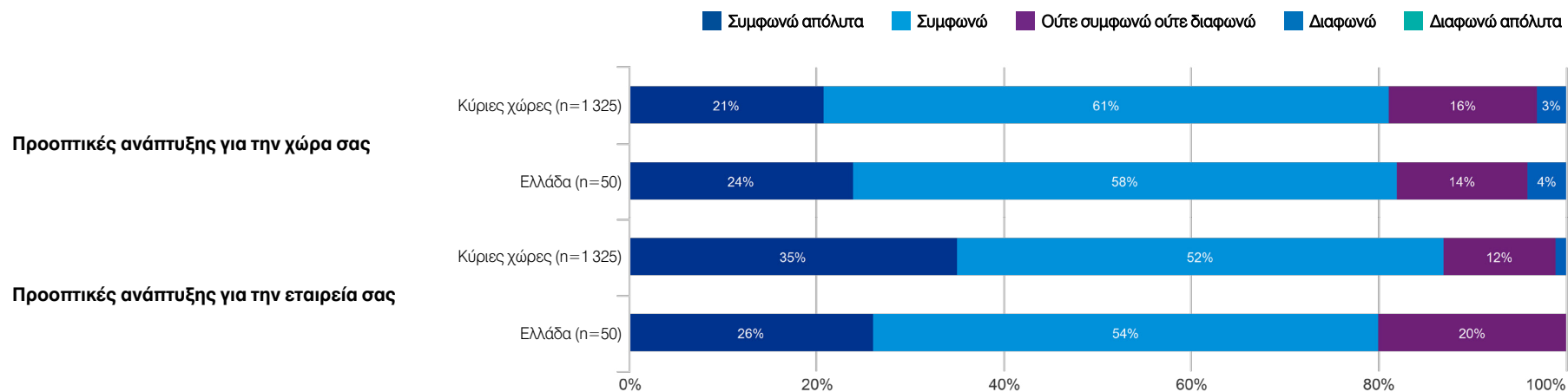
Ένα μέρος των CEOs (46%) συμφωνεί με την εξ αποστάσεως εργασία για την πλειοψηφία των εργαζομένων τους, δύο ημέρες την εβδομάδα, με το 56% να επιθυμεί να επενδύσει σε κοινούς χώρους γραφείων.



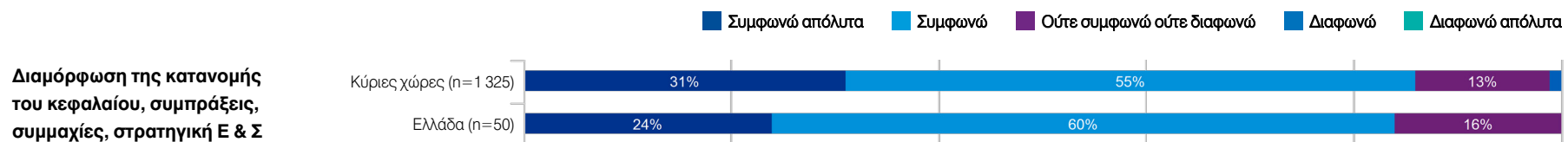
Μόνο ένα ποσοστό 34% των CEOs υποστηρίζει την αύξηση επενδύσεων στις διαδικασίες εντοπισμού του disruption και της καινοτομίας.



Σχετικά με την προοπτική ανάπτυξης, δηλώστε το επίπεδο αισιοδοξίας σας για τα επόμενα 3 έτη.



Που θεωρείτε ότι θα έχει την μεγαλύτερη επίδραση ο εταιρικός σκοπός σας τα επόμενα 3 έτη;

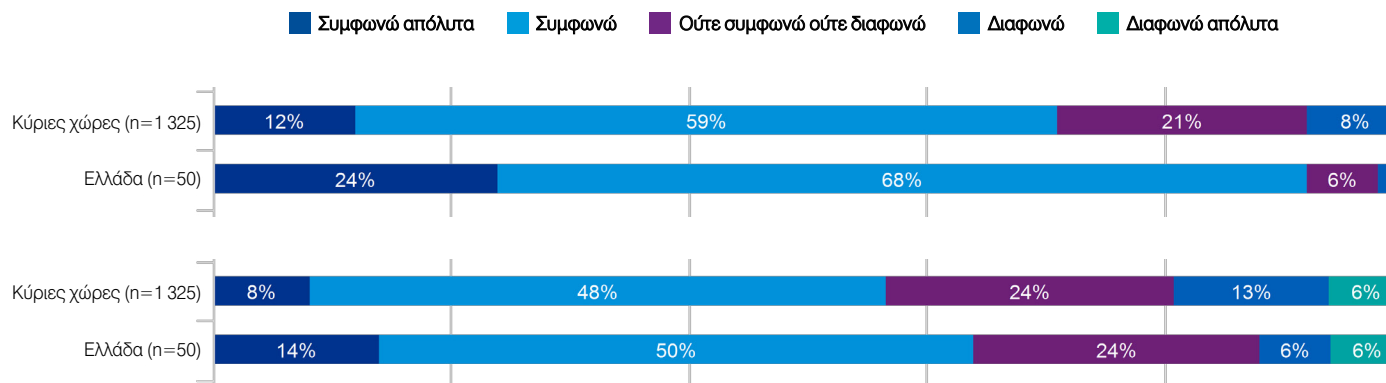




Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με τους CEOs που παίζουν όλο και μεγαλύτερο ρόλο στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, από την εισοδηματική ανισότητα στην κλιματική αλλαγή;

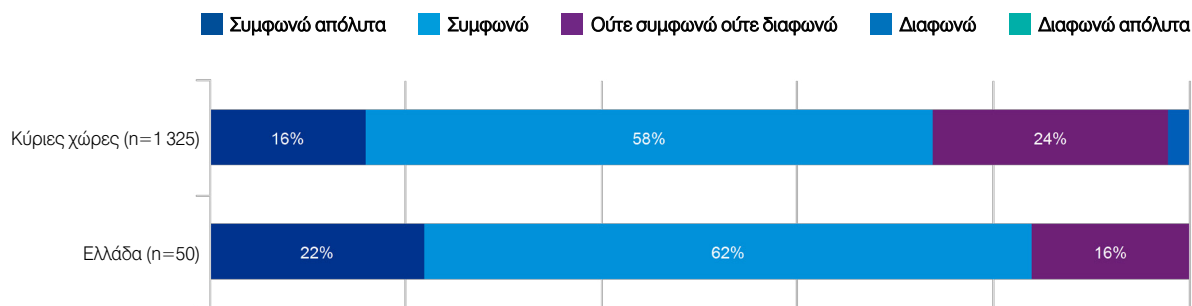
Οι CEOs θεωρούν ολοένα και περισσότερο προσωπικά υπεύθυνους τους εαυτούς τους και τις δράσεις τους για την εξέλιξη στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων.

Η ταχύτατη αύξηση των προσδοκιών του κοινού, των επενδυτών και του κράτους για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη, αποτελούν κάποιες από τις προκλήσεις για την αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων

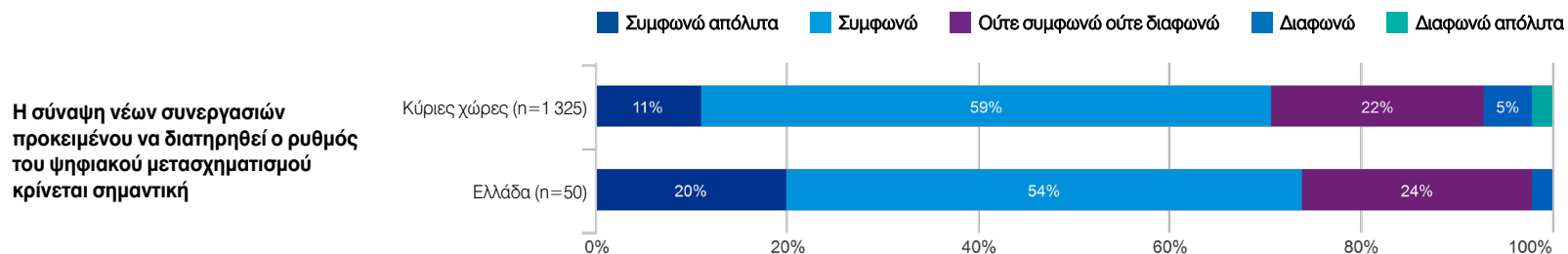


Αναφέρετε το κατά πόσο συμφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις.

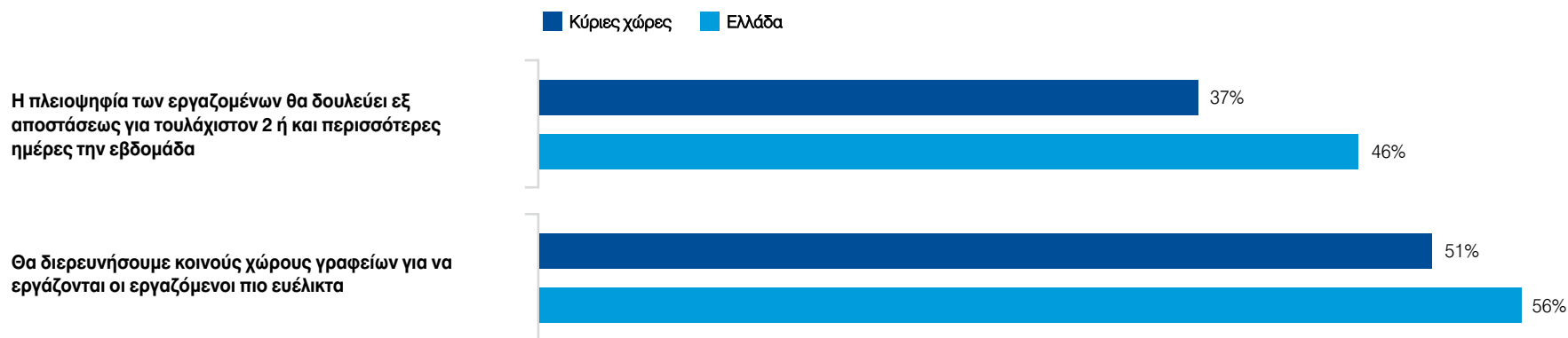
Οι παγκόσμιοι επικεφαλής χρειάζεται να επιταχύνουν την κλιματική τους ατζέντα στο συνέδριο COP26.



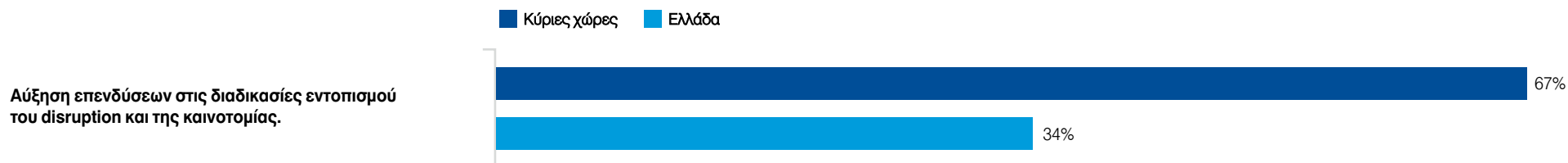
Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις σχετικά με τη στρατηγική ψηφιακού μετασχηματισμού;



Τι αντίκτυπο προβλέπετε να έχει η πανδημία COVID-19 στον οργανισμό σας σε 3 χρόνια;



Ο οργανισμός σας σκοπεύει να αναλάβει κάποια από τις παρακάτω ενέργειες τα επόμενα 3 χρόνια για να βοηθήσει στην επίτευξη των αναπτυξιακών σας στόχων;



Πορεία προς την ανανέωση

Η πανδημία υπήρξε πραγματική δοκιμασία ηγεσίας για τους CEOs: οι πραγματικοί ηγέτες προστάτευσαν την υγεία και την ευημερία των εργαζομένων τους, πήραν μεγάλες αποφάσεις εν μέσω αβεβαιότητας και προσαρμόσαν την προσέγγισή τους στην ηγεσία σε ένα εικονικό περιβάλλον. Σήμερα, οι CEOs βρίσκονται ενώπιον νέων προκλήσεων, καθώς οι επιχειρήσεις τους διαχειρίζονται τις συνεχιζόμενες επιπτώσεις της πανδημίας. Ισορροπούν τη δυναμική για δημιουργία ανάπτυξης και μετασχηματίζουν την επιχείρησή τους με την αβεβαιότητα που καλύπτει την πιθανότητα μιας άισης παγκόσμιας ανάκαμψης, των επιπτώσεων των νέων μεταλλάξεων του κορωνοϊού και της ανισότητας του εμβολιασμού.

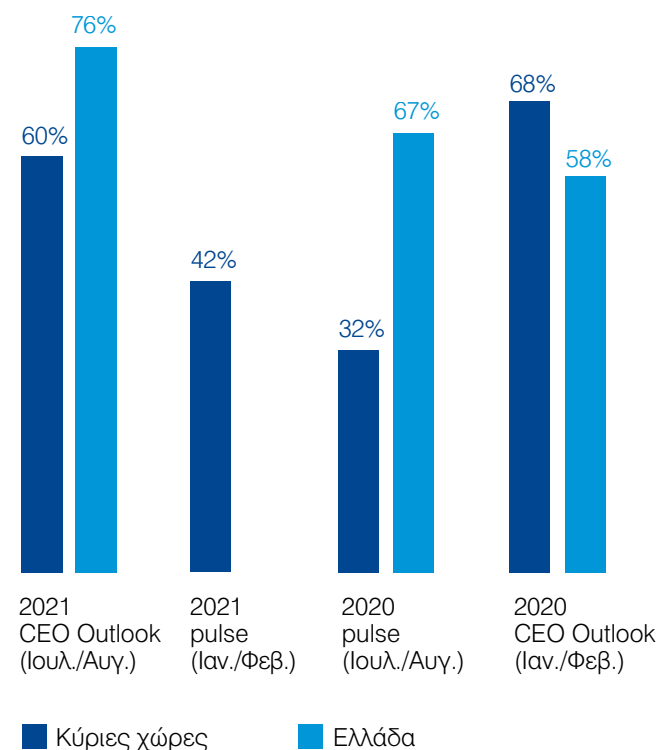
Οι σύγχρονοι CEOs αναγνωρίζουν ότι το προαπαιτούμενο για την επιτυχία σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο περιβάλλον είναι η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων. Αυτό σημαίνει τη δημιουργία ενός ψηφιακού πυρήνα, την επανασύνδεση, και τις λειτουργίες του “front-office” και του “middle-office” να εστιάζουν στον πελάτη. Αυτό σημαίνει ότι διασφαλίζουν ότι το επιχειρηματικό μοντέλο είναι σχετικό – ενώ αποφασίζουν σχετικά με το ποιες επιχειρήσεις θα πρέπει να εκποιήσουν ή να αποκτήσουν και την αναδιανομή των κεφαλαιακών δαπανών σε νέες ευκαιρίες για ψηφιακή ανάπτυξη. Σημαίνει ότι πρέπει να έχουν ανθεκτικότητα στις κυβερνοαπειλές, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκουν τολμηρές ψηφιακές καινοτομίες. Την ίδια στιγμή, οι CEOs χρειάζεται να δίνουν προτεραιότητα στον άνθρωπο, όχι μόνο μέσω των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες αλλά και στις ανθρώπινες δυνατότητες. Τέλος, οι CEOs θα πρέπει να οδηγούνται από τον σκοπό, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών και βοηθώντας στην οικοδόμηση ενός κόσμου με ευημερία, ισότητα και βιωσιμότητα. Οι CEOs που οδηγούνται από τον σκοπό, ολοκληρώνουν και εκπληρώνουν τις προηγούμενες δεσμεύσεις και δηλώσεις τους με τολμηρά προγράμματα ESG. Η βιώσιμη ανάπτυξη θα προέλθει από την σύνδεση αυτών των τριών προτεραιοτήτων.

Ανάπτυξη σε ανάκαμψη

Παρά τη συνεχιζόμενη αβεβαιότητα γύρω από την πανδημία, σύμφωνα με την έρευνα, οι απόψεις και η εμπιστοσύνη των CEOs έχουν μετατοπιστεί. Οι CEOs είναι πιο αισιόδοξοι για την ανάπτυξη: για πρώτη φορά μετά τον Ιανουάριο/Φεβρουάριο του 2020, πριν την πανδημία, περισσότεροι από τους μισούς (60%) μεταξύ των παγκόσμιων CEOs και σε ακόμη υψηλότερο ποσοστό (76%) των Ελλήνων CEOs φαίνεται να εκφράζουν βεβαιότητα για την προοπτική ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας τα επόμενα 3 χρόνια.

Συνολικά, τα επίπεδα εμπιστοσύνης των CEOs έχουν επιστρέψει στα επίπεδα των αρχών του 2020, παρά την μετάλλαξη Δέλτα που επιβραδύνει την επιστροφή στην κανονικότητα. Αλλά για να επιτευχθεί αυτή η ανάπτυξη, οι επιχειρήσεις θα χρειαστεί να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν το κατάλληλο ταλαντούχο δυναμικό και τις σωστές δεξιότητες για να πραγματοποιήσουν τα σχέδια ανάπτυξής τους. Η έρευνα δείχνει ότι σε ποσοστό 88% οι CEOs παγκοσμίως σχεδιάζουν να

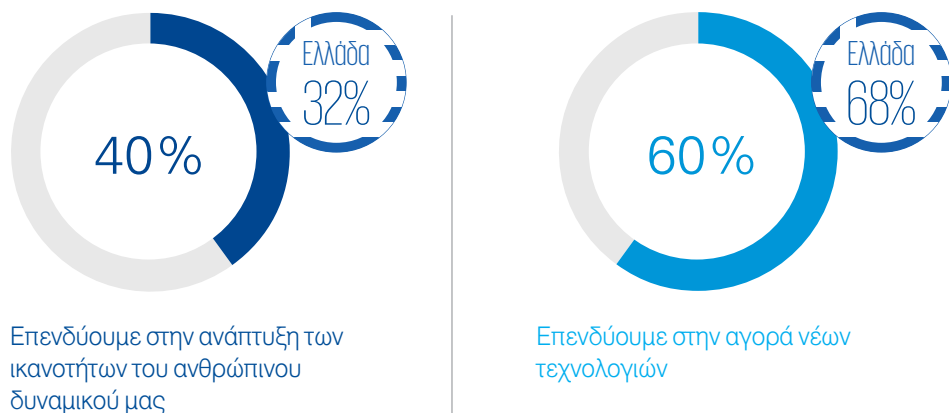
Διάγραμμα 1: Παρά τη συνεχιζόμενη αβεβαιότητα λόγω της πανδημίας, οι CEOs είναι αισιόδοξοι για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας



Πηγή: KPMG 2021 CEO Outlook



Διάγραμμα 2: Η οικοδόμηση ταλέντων είναι ένας όλο και πιο σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης και απόδοσης



Source: KPMG 2021 CEO Outlook

αυξήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους τα επόμενα 3 χρόνια, με σχεδόν το ένα τρίτο (32%) να σχεδιάζει αύξηση περισσότερο από 6%. Στην ελληνική αγορά, το 82% των Ελλήνων CEOs σχεδιάζει την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού στο διάστημα της επόμενης τετραετίας, με μικρότερο ποσοστό σε σχέση με το παγκόσμιο επίπεδο (16%) να σχεδιάζει αύξηση περισσότερο από 6%. Και όπως δείχνει το Διάγραμμα 2, οι CEOs έχουν επίσης μειώσει το χάσμα μεταξύ των στόχων του ψηφιακού μετασχηματισμού και της επένδυσης σε ένα ψηφιακά καταρτισμένο εργατικό δυναμικό. Ενώ περισσότεροι CEOs θέτουν ως προτεραιότητα τις επενδύσεις στην τεχνολογία, το 40% που δίνει μεγαλύτερη έμφαση στις επενδύσεις στον άνθρωπο, αποτελεί αξιοσημείωτη αύξηση από το 33% του 2020. Αντίστοιχα, ένα 32% των Ελλήνων CEOs επενδύει στον άνθρωπο.

Καθώς οι CEOs προσπαθούν να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη, έχουν επίσης το σημαντικό έργο να καθοδηγήσουν τις εταιρείες σε μια εποχή μεγάλης αβεβαιότητας, όπου οι υποθέσεις και οι προβλέψεις υπόκεινται σε συνεχείς αλλαγές. Όπως δείχνει το Διάγραμμα 3, αυτό σημαίνει ότι λίγα πράγματα είναι σίγουρα και κανένας κίνδυνος δεν αναδύθηκε στην κορυφή. Υπάρχει τριπλή απειλή για την ανάπτυξη: η αλυσίδα εφοδιασμού, η κυβερνοασφάλεια και η κλιματική αλλαγή. Πολύ κοντά ακολουθούν η disruptive τεχνολογία, ο ρυθμιστικός και ο λειτουργικός κίνδυνος.



“Καθώς έχουμε μιλήσει για τον σκοπό μας και έχουμε δεσμευθεί σχετικά, έχει ανέβει και το επίπεδο των φιλοδοξιών μας. Μας έκανε να προσανατολιστούμε περισσότερο προς την ανάπτυξη. Μας βοήθησε να καινοτομήσουμε ακόμα ταχύτερα.”

Penny Pennington
Managing Partner
Edward Jones



Η άποψη του κλάδου για τον κίνδυνο

Η διαφοροποίηση μεταξύ των τριών πρώτων κινδύνων εξαρτάται από τον κλάδο, με μια σαφέστερη εικόνα να προκύπτει σχετικά με την κορυφαία πρόκληση για την ανάπτυξη:

- Πάνω από το ένα τέταρτο των CEOs παγκοσμίως στην λιανική/καταναλωτικό τομέα (28%) επικεντρώνονται στον κίνδυνο της αλυσίδας εφοδιασμού, το ίδιο και στην μεταποίηση (25%) και την αυτοκινητοβιομηχανία (26%). Στην Ελλάδα, μόλις το 13% των CEOs στην λιανική/καταναλωτικό τομέα επικεντρώνονται στον **κίνδυνο της εφοδιαστικής αλυσίδας** και το 25% στην μεταποίηση. Την ίδια στιγμή, μεγάλο ποσοστό των CEOs στον τεχνολογικό τομέα (50%) επικεντρώνεται στην κυβερνοασφάλεια.
- Οι CEOs σε παγκόσμιο επίπεδο στον κλάδο της ενέργειας (37%) και των υποδομών (19%) εστιάζουν στην κλιματική αλλαγή. Οι Έλληνες CEOs στον κλάδο της ενέργειας εστιάζουν σε μικρότερο ποσοστό σε σχέση με τα παγκόσμια επίπεδα στην **κλιματική αλλαγή** (18%), ενώ στον κλάδο των υποδομών σε ποσοστό αντίστοιχο με τα παγκόσμια επίπεδα (20%). Ωστόσο οι CEOs στον τεχνολογικό τομέα φαίνεται να εστιάζουν περισσότερο στην κλιματική αλλαγή (50%).
- Παγκοσμίως, οι CEOs στον τομέα της τεχνολογίας (31%), των τηλεπικοινωνιών (32%) και των τραπεζικών δραστηριοτήτων (17%) επικεντρώνονται στην **κυβερνοασφάλεια**. Στην ελληνική αγορά ωστόσο, το 50% των CEOs στον τομέα Διαχείρισης Κεφαλαίων, το 33% στον Τραπεζικό τομέα και το 27% στον Ενεργειακό τομέα.

Αυτό που διακρίνει επίσης τους μεμονωμένους κινδύνους είναι ο τρόπος με τον οποίο ανέβηκαν στην ατζέντα από το 2020 - δύο από αυτούς μάλιστα σημείωσαν σημαντική αύξηση:

- **Κίνδυνος εφοδιαστικής αλυσίδας** (αύξηση 10% από το 2020 σε παγκόσμιο επίπεδο και 12% για την Ελλάδα): Στην έρευνα, το 78% των CEOs ηγούνται επιχειρήσεων που διαθέτουν αλυσίδα εφοδιασμού, με το 56% αυτής της ομάδας να δηλώνει ότι η αλυσίδα εφοδιασμού τους βρίσκεται υπό αυξανόμενη πίεση τους τελευταίους 18 μήνες. Αντίστοιχα οι Έλληνες CEOs αναφέρονται στην αυξανόμενη πίεση που δέχεται η αλυσίδα εφοδιασμού της εταιρείας τους, σε ποσοστό 66%.
- **Φορολογικός κίνδυνος** (αύξηση 8% από το 2020 παγκοσμίως και 2% για την Ελλάδα): Οι 3 στους 4 CEOs παγκοσμίως (75%) και το ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό, 86% των Ελλήνων CEOs πιστεύουν ότι η πίεση στα δημόσια οικονομικά από την ανταπόκριση στην πανδημία έχει εντείνει την ανάγκη για πολύπλευρη συνεργασία στο παγκόσμιο φορολογικό σύστημα. Ταυτόχρονα, σε ποσοστό 77% παγκοσμίως και το 80% των Ελλήνων συμφωνούν ότι το προτεινόμενο παγκόσμιο σύστημα ελάχιστης φορολόγησης αποτελεί σημαντικό προβληματισμό για τους στόχους ανάπτυξης της εταιρείας τους. Εντωμεταξύ, ανησυχούν περισσότερο για τους ρυθμιστικούς και φορολογικούς κινδύνους σε σύγκριση με πριν από την πανδημία. Επίσης σύμφωνα με την έρευνα, 74% των CEOs παγκοσμίως και σε ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό οι Έλληνες CEOs (86%)



Διάγραμμα 3: Μεγαλύτεροι κίνδυνοι για την ανάπτυξη τα επόμενα 3 χρόνια

2021 CEO Outlook

Κατάταξη

#1 Κίνδυνος κυβερνοασφάλειας

#1 Περιβαλλοντικός κίνδυνος/Κίνδυνος κλιματικής αλλαγής

#1 Κίνδυνος εφοδιαστικής αλυσίδας

#2 Κίνδυνος αναδυόμενης/ disruptive τεχνολογίας

#2 Κανονιστικός κίνδυνος

#2 Λειτουργικός κίνδυνος

2020 CEO Outlook Pulse

Κατάταξη

#1 Κίνδυνος ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού

#2 Εφοδιαστική αλυσίδα

#3 Επιστροφή στον εδαφισμό

#4 Περιβαλλοντικός κίνδυνος/Κίνδυνος κλιματικής αλλαγής

#5 Κίνδυνος κυβερνοασφάλειας

#6 Κίνδυνος αναδυόμενης/ disruptive τεχνολογίας

*Τόσο η έρευνα του 2021 όσο και η 2020 pulse έρευνα πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο και Αύγουστο.

Πηγή: KPMG 2021 CEO Outlook και KPMG 2020 CEO Outlook COVID-19 Special Edition

αναγνωρίζουν την ισχυρή σύνδεση μεταξύ της εμπιστοσύνης του κοινού προς την επιχείρησή τους και το πως η φορολογική τους προσέγγιση ευθυγραμμίζεται με τις αξίες της επιχείρησης. Καθώς οι επιχειρήσεις έχουν στόχο να ανακάμψουν και να επανέλθουν βελτιωμένες, η πλειοψηφία των CEOs (69% παγκοσμίως και 78% στην Ελλάδα) νιώθει αυξανόμενη πίεση για δημόσια αναφορά των φορολογικών εισφορών τους ως μέρος των ευρύτερων δεσμεύσεών τους σχετικά με τους παράγοντες ESG.

“Είδαμε ότι τα φορολογικά ζητήματα ανέβηκαν στις προτεραιότητες των CEOs τα τελευταία χρόνια και με το εύρος και το βάθος της αλλαγής που έρχεται στα φορολογικά συστήματα παγκοσμίως, το διακύβευμα σε ότι αφορά θέματα φήμης και διαρθρωτικά και οικονομικά ζητήματα ποτέ δεν υπήρξε μεγαλύτερο.”

David Linke
Global Head of Tax and Legal
KPMG

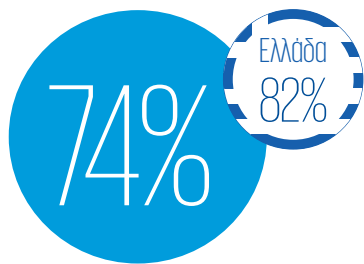
Ηγεσία με σκοπό

Η σύγκλιση σε θέματα που κυμαίνονται από την κλιματική αλλαγή έως τις κοινωνικές εντάσεις δεν έχει δημιουργήσει απλώς μια εκτεταμένη αβεβαιότητα: έχει θέσει υπό αμφισβήτηση το ρόλο που παίζουν οι θεσμοί στον κόσμο σήμερα. Στο πλαίσιο αυτό, οι προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με τις επιχειρήσεις έχουν αυξηθεί και οι ενέργειες των επιχειρήσεων και των ηγετών τους βρίσκονται υπό αυξανόμενο έλεγχο. Σήμερα, οι CEOs στοχεύουν να επιτύχουν τα κέρδη για τους μετόχους που αναμένουν οι επενδυτές και να συμβάλλουν στη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος για την κοινωνία.

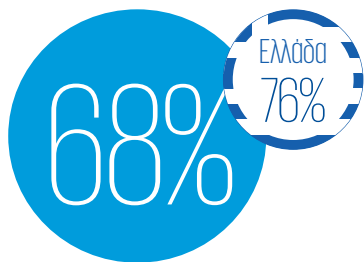
Η έρευνα δείχνει ότι οι CEOs αποδέχονται αυτή τη διπλή πρόκληση:

- Σε ποσοστό 68% των CEOs παγκοσμίως αναφέρουν ότι «καθώς η βεβαιότητα και η εμπιστοσύνη προς τις κυβερνήσεις μειώνεται, ο κόσμος περιμένει από τις επιχειρήσεις να καλύψουν το κενό στις κοινωνικές προκλήσεις, όπως είναι η ανισότητα των φύλων ή η κλιματική αλλαγή». Την παραπάνω άποψη συμμερίζεται και το 76% των Ελλήνων CEOs.
- Το 74 % των CEOs παγκοσμίως και το 82% των Ελλήνων αναγνωρίζει ότι «οι μεγάλες εταιρείες διαθέτουν τους πόρους - τόσο οικονομικούς όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό - για να βοηθήσουν τις κυβερνήσεις να βρουν λύσεις στις πιεστικές παγκόσμιες προκλήσεις».

Ο εταιρικός σκοπός είναι βασικός για την επίτευξη αυτών των στόχων. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, οι άνθρωποι ενδιαφέρονται για το τι αντιπροσωπεύουν οι εταιρείες από τις οποίες αγοράζουν. Ο σκοπός συνδέεται με τον ρόλο μιας



αναγνωρίζει ότι οι μεγάλες εταιρείες έχουν τους πόρους - οικονομικούς και σε ανθρώπινο δυναμικό - ώστε να βοηθήσουν τις κυβερνήσεις να βρουν λύσεις στις πιεστικές παγκόσμιες προκλήσεις.



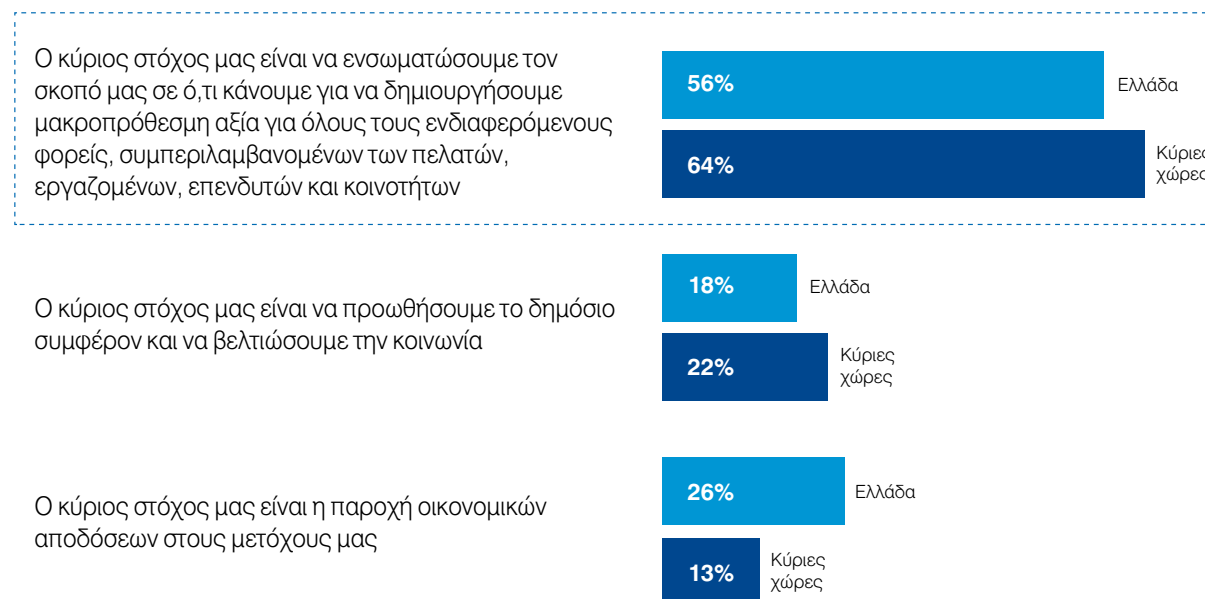
υποστηρίζει ότι όσο η εμπιστοσύνη απέναντι στις κυβερνήσεις μειώνεται, το κοινό απευθύνεται στις επιχειρήσεις προκειμένου να αντιμετωπίσει κοινωνικές προκλήσεις όπως οι ανισότητες των φύλων ή η κλιματική αλλαγή.

εταιρείας στην κοινωνία, τον αντίκτυπο της στο περιβάλλον, τον τρόπο με τον οποία διατηρεί τη μακροπρόθεσμη αξία και λειτουργεί μέσα στην κοινότητά της. Απαντάει στο ερώτημα: «Γιατί δραστηριοποιείται η εταιρεία - και πώς θα παραμείνει σχετική;»

Οι CEOs παγκοσμίως αναγνωρίζουν τη σημασία του σκοπού. Για παράδειγμα, σύμφωνα με την έρευνα, 87% ανέφεραν ότι ο σκοπός είναι θεμελιώδης για την ενίσχυση της φήμης της επωνυμίας τους. Αντίστοιχα, στην Ελλάδα, το 80% των CEOs συνδέει τη σημασία του σκοπού για την ενίσχυση της εταιρικής επωνυμίας. Όπως δείχνει το Διάγραμμα 4, αυτό αντικατοπτρίζει τη μετάβαση των επιχειρήσεων στον καπιταλισμό των πολλαπλών συμμετοχών, με σχεδόν τα δύο τρίτα (64%) παγκοσμίως και στην Ελλάδα το 56% να λένε ότι ο σκοπός είναι ο καθοριστικός στόχος της επιχειρήσής τους και μόνο το 13% παγκοσμίως και το διπλάσιο ποσοστό (26%) στην Ελλάδα να επικεντρώνεται στη διαχείριση της αξίας για τους μετόχους.

Οι CEOs ενδιαφέρονται επίσης για την άντληση πραγματικής αξίας από τον σκοπό και την ένταξή του στα επιχειρηματικά και λειτουργικά μοντέλα τους ώστε να δημιουργήσουν απτή αξία και ανάπτυξη. Διαπιστώσαμε ότι το 89% των CEOs παγκοσμίως και το 84% των Ελλήνων πιστεύει ότι ο σκοπός παίζει σημαντικό ρόλο στην αύξηση της οικονομικής απόδοσης.

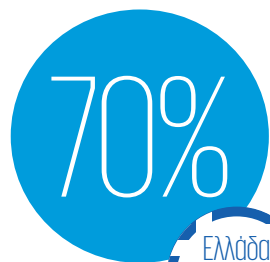
Διάγραμμα 4: Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων λέει ότι ο καθορισμός του σκοπού είναι ο καθοριστικός επιχειρηματικός στόχος για την πλειοψηφία των CEOs



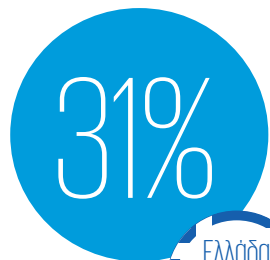
Πηγή: KPMG 2021 CEO Outlook

Επιτάχυνση της ανάπτυξης και της ψηφιακής ατζέντας

Η αισιοδοξία είναι υψηλή, με το 87% των CEOs παγκοσμίως και το 80% των Ελλήνων CEOs να εκφράζουν βεβαιότητα για τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρείας τους, ενώ οι μη οργανικές στρατηγικές θα είναι το κλειδί για την επίτευξη αυτής της φιλοδοξίας:



Το 70% των CEOs σε παγκόσμιο επίπεδο δηλώνει ότι θα χρησιμοποιήσει πρωτίστως *μη οργανικές* τακτικές, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών συμμαχιών με τρίτα μέρη (29%), Εξαγορές & Συγχωνεύσεις (24%), κοινοπραξίες (11%) και εξωτερική ανάθεση (6%). Στην ελληνική αγορά, αντίστοιχα, το 74% εστιάζει σε μη οργανικές τακτικές και ειδικότερα το 22% σε συμμαχίες με τρίτα μέρη, το 28% σε Εξαγορές & Συγχωνεύσεις, το 16% σε κοινοπραξίες και το 8% στην εξωτερική ανάθεση.



Το 31% των CEOs παγκοσμίως και το **26% των Ελλήνων** καθιστά την *οργανική* ανάπτυξη - όπως η καινοτομία και οι Έρευνα & Ανάπτυξη - τον πιο σημαντικό δρόμο για την ανάπτυξη.

Καθώς οι CEOs θέλουν να αντιδρούν γρήγορα στις αλλαγές των αγορών κατά τη διάρκεια της πανδημίας-ιδιαίτερα οι αλλαγές σε σχέση με τις ψηφιακές τεχνολογίες στις προτιμήσεις των καταναλωτών - οι Εξαγορές & Συγχωνεύσεις θα είναι πιθανότατα το κλειδί για την ταχεία δημιουργία νέων δυνατοτήτων και την αξιοποίηση ευκαιριών ανάπτυξης. Συνολικά, σε ποσοστό 87%, οι CEOs παγκοσμίως και σε ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό (92%) οι Έλληνες CEOs αναφέρουν ότι θέλουν να κλείσουν συμφωνίες τα επόμενα 3 χρόνια. Μεταξύ αυτών, το 50% σε παγκόσμιο επίπεδο και το 34% στην Ελλάδα χαρακτηρίζει την διάθεση για Εξαγορές & Συγχωνεύσεις ως «υψηλή», με τους CEOs να πραγματοποιούν εξαγορές που θα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην επιχείρησή τους.



“ Αυτό που βιώνουν πολλοί CEOs είναι η ανάγκη για αυτόν τον βαθύ μετασχηματισμό ως αποτέλεσμα της ψηφιοποίησης των πάντων. ”

Frank Slotman
Chairman and CEO
Snowflake Inc.



Οι Εξαγορές & Συγχωνεύσεις θα είναι πιθανώς ιδιαίτερα σημαντικές για την προώθηση της ψηφιακής καινοτομίας και την απόκτηση τεχνολογικών δυνατοτήτων. Η επιτάχυνση των ψηφιακών τεχνολογιών που είδαμε κατά τη διάρκεια της πανδημίας δείχνει ότι οι αγορές λειτουργούν πλέον πιο γρήγορα. Υπήρξε μια επανεκκίνηση όσον αφορά την ταχύτητα των επιχειρήσεων, σε τομείς όπως η συμπεριφορά των πελατών, και οι CEOs πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι εταιρείες τους έχουν εντοπίσει αυτή τη νέα δυναμική και βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Οι CEOs στρέφονται σε ένα τρόπο σκέψης που βάζει πρώτο το cloud, με τους μισούς (50%) παγκοσμίως και το 40% στην Ελλάδα να δηλώνουν ότι σκοπεύουν να συνεργαστούν με έναν τρίτο συνεργάτη τεχνολογίας cloud τα επόμενα 3 χρόνια για την επίτευξη των αναπτυξιακών τους στόχων.

Η έρευνα δείχνει ότι οι CEOs αναγνωρίζουν την ανάγκη να διευρύνουν τα όρια της επιχείρησής τους:



Ο Frank Sloodman, Chairman and CEO, Snowflake Inc. - μιας εταιρείας cloud - πιστεύει ότι είναι σημαντικό να πάρει κανείς το πλεονέκτημα, καθώς υπάρχει μια τάση στις επιχειρήσεις να εξακολουθούν να πιστεύουν στο "business as usual" ακόμη και όταν οι ψηφιακές τεχνολογίες μεταμορφώνουν τις αγορές γύρω τους. «Αυτό που βιώνουν πολλοί CEOs είναι η ανάγκη για αυτόν τον βαθύ μετασχηματισμό ως αποτέλεσμα της ψηφιοποίησης των πάντων», συμπληρώνει. «Με τη μετάβαση στο σύστημα «ψηφιακά απευθείας στον καταναλωτή», οι επιχειρήσεις που δεν έχουν άλλη επιλογή από το να προσεγγίσουν την αγορά ψηφιακά, πρέπει πλέον να μάθουν μια σειρά από νέα κόλπα. Όλοι όμως κρατάνε στάση αναμονής προς το παρόν – διατηρούν την υφιστάμενη κατάσταση ώστε να προσπαθήσουν να παρατηρήσουν τον κόσμο εμπειρικά. Αλλά αυτό που πραγματικά χρειάζονται είναι μια βαθιά κατανόηση σε δύο τομείς: Α, τι συμβαίνει; Β, τι θα κάνουμε συγκεκριμένα για να ξεπεράσουμε αυτά τα όρια;»

Οι Ε&Σ θα είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την προώθηση της ψηφιακής καινοτομίας και την απόκτηση τεχνολογικών δυνατοτήτων.



Σκοπός εμπιστοσύνης

Σήμερα, ο εταιρικός σκοπός αποτελεί επιχειρηματική επιταγή. Τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη - από τους πελάτες έως τους θεσμικούς επενδυτές - αναμένουν από τις εταιρείες να έχουν θετικό αντίκτυπο σε μια σειρά τομείς, από την στήριξη της ποικιλομορφίας έως την προστασία του πλανήτη.

Μια κοινή πρόκληση όσον αφορά τον σκοπό όμως, είναι το πώς οι CEOs θα μπορέσουν να μετατρέψουν μια δήλωση προθέσεων σε δράση υλοποιώντας τις υψηλού επιπέδου δεσμεύσεις τους. Η εστίαση σε ένα τολμηρό πρόγραμμα ESG μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό βασικών ευκαιριών και προκλήσεων και να επιτρέψει στους CEOs να επιδείξουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να επιτύχουν τον σκοπό τους.

Θέτοντας τον άνθρωπο ως προτεραιότητα για την προώθηση του κοινωνικού οφέλους

Τους τελευταίους 18 μήνες, ο κόσμος έγινε όχι μόνο πιο γρήγορος καθώς επικράτησε η ψηφιακή επιτάχυνση, αλλά και πιο διχαστικός και διασπασμένος. Στις μεγάλες οικονομίες, οι κοινωνικές εντάσεις αυξάνονται, με εστίαση στην αντιμετώπιση της ανισότητας. Οι CEOs έχουν επίγνωση αυτής της διάθεσης του κοινού και η έρευνα δείχνει ότι αποδέχονται τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι εταιρείες στην επίτευξη τόσο συνολικών κερδών για τους μετόχους, όσο και του συνολικού οφέλους για την κοινωνία.

Σύμφωνα με την Penny Pennington, Managing Partner, Edward Jones, η αντιμετώπιση κοινωνικών θεμάτων μπορεί μερικές φορές να σημαίνει ότι είστε πρόθυμοι να κάνετε δύσκολες συζητήσεις που εγείρουν προκλήσεις. «Για παράδειγμα, η δέσμευση πέντε σημείων για την αντιμετώπιση του ρατσισμού και οι ευκαιρίες θετικής επίδρασης για τους έγχρωμους πληθυσμούς που εγκαινιάσαμε το 2020», όπως μας εξηγεί. «Πραγματοποιήσαμε μια μελέτη ισοτήτας αμοιβών, έχουμε δεσμευτεί για κατάρτιση στο θέμα της ασυνείδητης μεροληψίας και του ρατσισμού και έχουμε κάνει επενδύσεις σε οργανώσεις όπως το Urban League στο St. Louis, το οποίο κάνει τεράστιο έργο για την παροχή ευκαιριών και τη μείωση της ανισότητας στη δική μας κοινότητα. Και το σημαντικότερο, υποσχθήκαμε να δώσουμε βήμα σε όλους. Αυτή είναι μια πολύ μεγάλη υπόσχεση, σωστά; Δεσμευθήκαμε όμως για μια σειρά θαρραλέων συζητήσεων και πάνω από 12 000 από εμάς συμμετείχαμε σε διαδικτυακές συναντήσεις όπου μερικές φορές κάνουμε κάποιες πολύ άβολες συζητήσεις σχετικά με τη φυλή, τις εμπειρίες μας και τον τρόπο που μεγαλώσαμε».

Οι CEOs γνωρίζουν τη δημόσια διάθεση και η έρευνα δείχνει ότι αγκαλιάζουν τον ρόλο που οι εταιρείες μπορούν να παίξουν στο να καθοδηγήσουν τη συνολική απόδοση των μετόχων και το σύνολο της επιστροφής στην κοινωνία.



Σήμερα βλέπουμε πλέον μια μεγάλη εστίαση στον παράγοντα Περιβάλλον του ESG, με το 81% των CEOs να λένε «Η ανταπόκρισή μας στην πανδημία έχει στρέψει την εστίασή μας προς την κοινωνική συνιστώσα του ESG προγράμματός». Την παραπάνω στάση ακολουθεί και το 88% των Ελλήνων CEOs.

Η έρευνα διαπίστωσε επίσης και μια τεράστια ένταση μεταξύ της ευθύνης που οι CEOs πιστεύουν ότι έχουν για την προώθηση της κοινωνικής διάστασης του ESG και της ικανότητάς τους να ανταποκριθούν στις προσδοκίες στον κρίσιμο τομέα της ποικιλομορφίας. Από τη μία, σε ποσοστό 71% οι CEOs παγκοσμίως και το 92% των Ελλήνων αναφέρουν ότι θα θεωρούνται ολοένα και περισσότερο προσωπικά υπεύθυνοι για την επίτευξη προόδου στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων, από την άλλη όμως, πάνω από τους μισούς (56%) σε παγκόσμιο επίπεδο και το 64% στην Ελλάδα παραδέχτηκαν ότι με τις προσδοκίες του κοινού, των επενδυτών και του κράτους για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη να αυξάνονται ταχύτατα θα δυσκολευτούν να ανταποκριθούν σε αυτές. Επιπλέον, το 46% των CEOs στο κόσμο και το ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό (70%) των Ελλήνων CEOs σημείωσαν ότι ο αρνητικός αντίκτυπος της παγκόσμιας πανδημίας στις γυναίκες στον εργασιακό χώρο καθιστά δύσκολη την επίτευξη των στόχων τους για ισοτιμία φύλου σε επίπεδο ηγεσίας.



δήλωσαν ότι οι CEOs θα θεωρούνται ολοένα και περισσότερο προσωπικά υπεύθυνοι για την πρόοδο στην αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων. Το 56% των CEOs παγκοσμίως και το 64% των Ελλήνων παραδέχεται ότι με τις προσδοκίες του κοινού, των επενδυτών και του κράτους για την ποικιλομορφία, την ισότητα και την ένταξη να αυξάνονται ταχύτατα, ίσως θα δυσκολευτούν να ανταποκριθούν σε αυτές.

Η πρόοδος σε θέματα ποικιλομορφίας, ισότητας και ένταξης εντός των επιχειρήσεων πιθανόν να απαιτήσει ενέργειες σε δύο περιοχές. Πρώτον, οι CEOs θα πρέπει να ακούσουν ενεργά τους εργαζομένους για να καταλάβουν ποιες πιυχές της ποικιλομορφίας, ισότητας και ένταξης είναι σημαντικές για αυτούς. Δεύτερον, θα πρέπει στη συνέχεια να θέσουν σαφείς και μετρήσιμους στόχους για να σημειώσουν πρόοδο σε αυτές τις προτεραιότητες.

Συνεργασία για την ενδυνάμωση της βιωσιμότητας

Η δράση για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και τη μείωση των εκπομπών άνθρακα στην πορεία προς το μηδενικό ισοζύγιο άνθρακα ποτέ δεν υπήρξε πιο σημαντική. Η πιο πρόσφατη ανάλυση από τη Διακυβερνητική Επιτροπή του ΟΗΕ για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC) - που κυκλοφόρησε τον Αύγουστο του 2021 - εξέπεμψε «κόκκινο συναγερμό για την ανθρωπότητα», προβλέποντας ότι η υπερθέρμανση του πλανήτη θα αγγίξει τους 1.5° C έως το 2040.

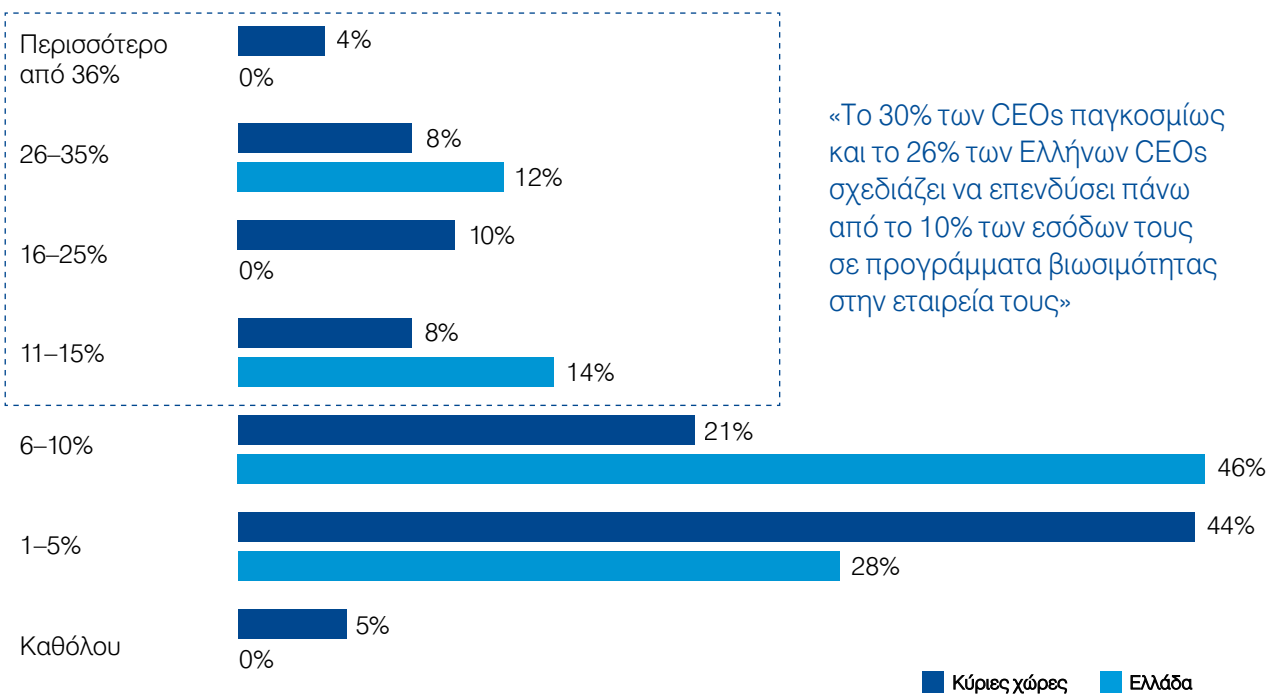


“ Η περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα αποτελούν την αφετηρία και την προϋπόθεση της ανάπτυξής μας. ”

Hironori Kamezawa
President & Group CEO
Mitsubishi UFJ Financial Group

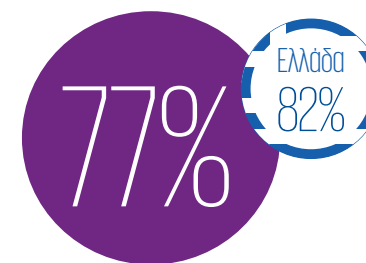
Η επίτευξη προόδου όσον αφορά την αντιμετώπιση ζητημάτων βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής και της απαλλαγής της οικονομίας από τον άνθρακα, θα απαιτήσει ισχυρή συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και κυβερνήσεων. Όπως δείχνει το Διάγραμμα 5, οι CEOs θέλουν να διαθέσουν σημαντικό κεφάλαιο ώστε να καταστούν πιο βιώσιμες οι επιχειρήσεις τους, με το 30% να σχεδιάζει να επενδύσει πάνω από το 10% των εσόδων τους στην προσπάθεια αυτή. Όσον αφορά τους Έλληνες CEOs, το ποσοστό αυτό ανεβαίνει στο 46%.

Διάγραμμα 5: Ποσοστό εσόδων που οι CEOs αναζητούν να επενδύσουν σε προγράμματα βιωσιμότητας

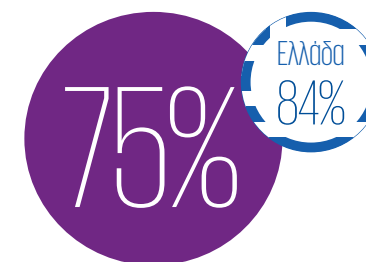


Πηγή: KPMG 2021 CEO Outlook

Ταυτόχρονα όμως, τονίζουν επίσης ότι η πρόοδος στη βιωσιμότητα και την κλιματική αλλαγή απαιτεί εξίσου ισχυρή κυβερνητική δέσμευση:



Το 77% των CEOs παγκοσμίως και σε μεγαλύτερο ποσοστό οι Έλληνες CEOs (82%) υποστηρίζουν ότι χρειάζονται κίνητρα από τις κυβερνήσεις ώστε να δοθεί ισχυρή ώθηση στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται από την επιχειρηματική κοινότητα.



Το 75% των CEOs παγκοσμίως και το 84% των Ελλήνων αναφέρει «ότι οι παγκόσμιοι επικεφαλής στο συνέδριο COP26 πρέπει να εισάγουν τον χαρακτήρα του επείγοντος στην κλιματική τους ατζέντα».



Σύνδεση ESG στρατηγικής με οικονομική απόδοση

Το κοινό απαιτεί πιο φιλόδοξους στόχους ESG - έχουν όμως κάνει οι CEOs τα απαραίτητα βήματα ώστε να τους υλοποιήσουν; Οι σύγχρονοι CEOs είναι αυτοί που μπορούν να επιτύχουν έναν αξιόπιστο σκοπό ανταποκρινόμενοι στις αυξημένες κοινωνικές προσδοκίες οδηγώντας παράλληλα σε βιώσιμες επιχειρηματικές επιδόσεις μέσω των ψηφιακών καινοτομιών. Τίποτα από τα δύο δεν μπορεί να γίνει στο κενό, καθώς τα τρία τέταρτα (75%) των CEOs παγκοσμίως και μαζί τους οι ερωτηθέντες Έλληνες CEOs (84%) υποστηρίζουν ότι οι ψηφιακές τους επενδύσεις και οι επενδύσεις στο ESG είναι άρρηκτα συνδεδεμένες. Καθώς οι CEOs σχεδιάζουν να διαθέσουν σημαντικά κεφάλαια για να γίνουν πιο βιώσιμοι, είναι σημαντικό οι ψηφιακές επενδύσεις τους να συνδέονται με τις ανάγκες τους για ESG.

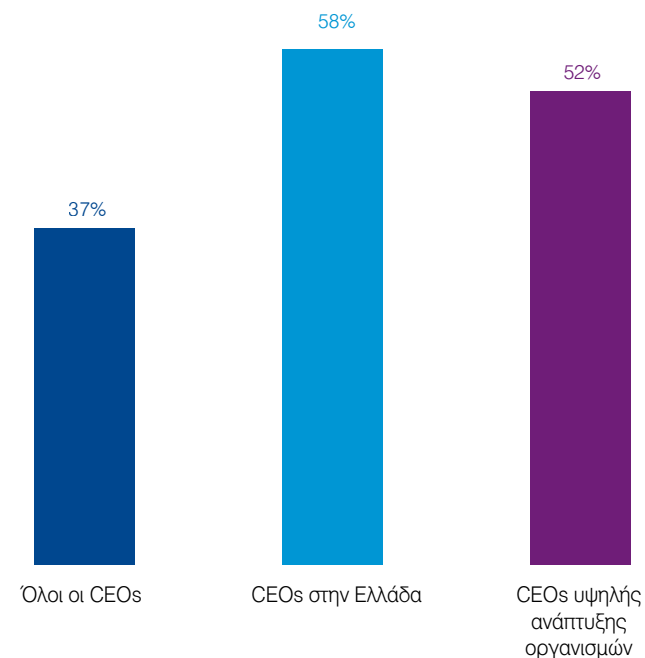
Ενώ όμως οι CEOs πιστεύουν ότι οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές προτεραιότητες είναι ουσιαστικές, είναι λιγότερο πεπεισμένοι για τη σύνδεση μεταξύ των προγραμμάτων ESG και των απτών αποτελεσμάτων. Όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 6, πρέπει να γίνουν περισσότερα για να συνδεθεί η στρατηγική ESG με τις οικονομικές επιδόσεις. Ενώ, οι CEOs σε επιχειρήσεις υψηλής ανάπτυξης (με αύξηση κερδών που ξεπερνά το 5% ετησίως τα επόμενα 3 χρόνια) πιστεύουν σε ποσοστό 52% ότι τα προγράμματα ESG τους θα βελτιώσουν τις οικονομικές επιδόσεις, αυτό μειώνεται στο 37% στο ευρύτερο δείγμα των CEOs. Σχεδόν το ένα τέταρτο (24%) των CEOs λένε ότι τα προγράμματα ESG ίσως μειώσουν τις οικονομικές επιδόσεις. Στην Ελλάδα, το 56% θεωρεί ότι τα προγράμματα ESG θα βελτιώσουν την οικονομική επίδοση των εταιρειών τους, ενώ το 32% ότι πιθανόν να τη μειώσει.

“
Οι CEOs δέχονται αυξανόμενη πίεση από τα ενδιαφερόμενα μέρη για να επιτύχουν τους στόχους ESG και να αντιμετωπίσουν τα κοινωνικά ζητήματα με ενεργό τρόπο. Είναι ζωτικής σημασίας στο σημερινό περιβάλλον οι επιχειρήσεις και οι ηγετικές τους ομάδες να παρουσιάζουν πραγματικά παραδείγματα της προσήλωσής τους στο να επανέλθουν καλύτερες.”

Jane Lawrie

Global Head of Corporate Affairs
KPMG

Διάγραμμα 6: Οι εταιρείες υψηλής ανάπτυξης είναι πιο πιθανό να δουν τα προγράμματα ESG τους να αποδίδουν οικονομική αξία



Πηγή: KPMG 2021 CEO Outlook

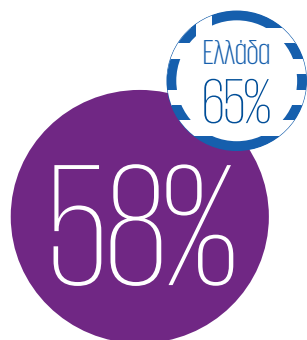


Οι CEOs ίσως θεωρούν ότι τα τρέχοντα προγράμματα ESG αφορούν περισσότερο τη συμμόρφωση και τη διαχείριση κινδύνων και ότι πρέπει να γίνουν ακόμη πολλά για να βεβαιωθούν ότι τα προγράμματα ESG τους αναδιαμορφώνουν την επιχείρηση και οδηγούν σε νέα ανάπτυξη. Δεύτερον, οι CEOs νιώθουν ότι οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται στην κατάρτιση εκθέσεων και την επικοινωνία της απόδοσης των ESG με τρόπο που ενδιαφέρει τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως είναι οι επενδυτές. Όταν ζητήσαμε από τους CEOs να προσδιορίσουν τη μία κρίσιμη πρόκληση που υπονόμει την ικανότητά τους να επικοινωνούν την απόδοση των ESG στους βασικούς ενδιαφερόμενους, αυτή που ξεχώρισε (επιλέχθηκε από το 42% των ερωτηθέντων παγκοσμίως και το 46% στην Ελλάδα) ήταν ότι «δυσκολεύονται να πουν μια συναρπαστική ιστορία για το ESG».

Είναι κρίσιμο ωστόσο αυτό να γίνει σωστά, καθώς ο έλεγχος των επενδυτών σχετικά με τις επιδόσεις των ESG των εταιρειών εντείνεται: Το 58% των CEOs παγκοσμίως και αντίστοιχα το 65% των Ελλήνων βλέπουν αυξημένες απαιτήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη - όπως επενδυτές, ρυθμιστικές αρχές και πελάτες - για αύξηση της αναφοράς και της διαφάνειας σε θέματα ESG. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 36% των CEOs στην Ελλάδα ανέφερε ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη και τους εργαζόμενους (ήδη υπάρχοντες και νέες προσλήψεις).

Στο Mitsubishi UFJ Financial Group, Hironori Kamezawa, President & Group CEO, καθιστά σαφές ότι υπάρχει ισχυρή σύνδεση μεταξύ των αρχών ESG και της απτής αξίας και ότι οι παράγοντες ESG θα πρέπει να λειτουργήσουν ως μοχλός για τον στρατηγικό σχεδιασμό. «Η περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα αποτελούν την αφετηρία και την προϋπόθεση της ανάπτυξής μας», σημειώνει. «Σε αυτά περιλαμβάνονται η ανταπόκριση στην κλιματική αλλαγή και η προστασία του περιβάλλοντος, η αντίδραση στη γήρανση του πληθυσμού και στο χαμηλό ποσοστό γεννήσεων, καθώς και η ένταξη και η ποικιλομορφία. Η αντιστροφή της σειράς του τρόπου σκέψης μας ήταν ένας σημαντικός παράγοντας εδώ. Διαμορφώσαμε το νέο μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό μας πλάνο λαμβάνοντας μέτρα ώστε να εξετάσουμε προσεκτικά το περιεχόμενο της δραστηριότητάς μας ενώ το συνδέουμε και με συζητήσεις για περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.

Πιστεύω ότι διασφαλίζοντας ότι και οι δύο πλευρές είναι κατάλληλα συνδεδεμένες, οι λύσεις στα κοινωνικά θέματα και την εταιρική στρατηγική θα ενοποιηθούν. Αυτό ευθυγραμμίζεται με τον σημερινό καπιταλισμό των συμμετοχών, οδηγώντας σε αύξηση της τιμής της μετοχής ως αποτέλεσμα υψηλότερων αποτιμήσεων από τους επενδυτές και της κατάλληλης αποτίμησης των μη οικονομικών πληροφοριών».



των CEOs βλέπουν αυξημένες απαιτήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη - όπως επενδυτές, ρυθμιστικές αρχές και πελάτες - για αύξηση της αναφοράς και της διαφάνειας σε θέματα ESG.

Οι CEOs αισθάνονται ότι οι οργανισμοί τους δυσκολεύονται να αναφέρουν και να επικοινωνήσουν την απόδοση του ESG με έναν τρόπο που να έχει αξία για τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι επενδυτές.

Ψηφιακή ευελιξία

Δημιουργώντας ένα ευέλικτο μέλλον για την εργασία

Με τους εργαζομένους να επιστρέφουν στους εργασιακούς χώρους και τις κυβερνήσεις να στρέφονται προς τις επιχειρήσεις για να ηγηθούν της επιστροφής στην κανονικότητα, οι CEOs εστιάζουν περισσότερο στην ευελιξία παρά σε ολοκληρωτικές αλλαγές στην εργασία στο γραφείο:

— Μόλις 21% των CEOs στο εξωτερικό σχεδιάζουν να μειώσουν (ή έχουν ήδη μειώσει) το φυσικό τους αποτύπωμα ή τον εργασιακό χώρο λόγω της πανδημίας και των μεταβαλλόμενων εργασιακών συνηθειών. Πρόκειται για μια απότομη μείωση από την έρευνα “2020 CEO Outlook Pulse” (Ιούλιος/Αύγουστος 2020), όπου σε ποσοστό 69% είχαν στόχο να μειώσουν το μέγεθός τους. Επιπλέον, μόλις το 37% αναφέρει ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων της επιχείρησής τους θα εργάζεται εξ αποστάσεως τουλάχιστον δύο ή περισσότερες ημέρες την εβδομάδα. Η Ελλάδα φαίνεται να ακολουθεί την παραπάνω τάση. Ειδικότερα, το 16% των CEOs υποστηρίζει την ανάγκη για τη μείωση του εργασιακού χώρου λόγω της αλλαγής των εργασιακών συνηθειών μετά την πανδημία. Την ίδια στιγμή το 46% είναι υπέρ της εξ αποστάσεως εργασίας τουλάχιστον δύο ή περισσότερες ημέρες την εβδομάδα.

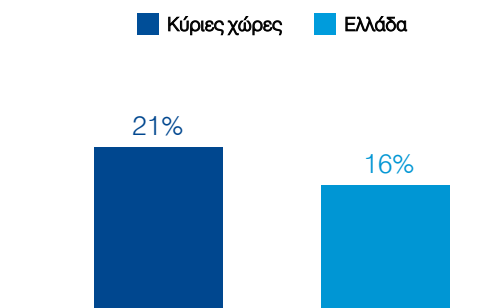


Η παγκόσμια πανδημία έχει οδηγήσει τους επικεφαλής των επιχειρήσεων στην επανεξέταση των λειτουργιών τους και του ρόλου που παίζουν οι εργαζόμενοί τους όσον αφορά το μέλλον της επιχείρησής τους. Οι έξυπνοι CEOs αλληλοεπιδρούν ενεργά με το εργατικό δυναμικό τους και χρησιμοποιούν τα δεδομένα τους πιο αποτελεσματικά για να αναδιαμορφώσουν το λειτουργικό τους μοντέλο ώστε να δώσουν στην επιχείρησή τους τη δυνατότητα ανάπτυξης. ”

Gary Reader

Global Head of Clients and Markets
KPMG

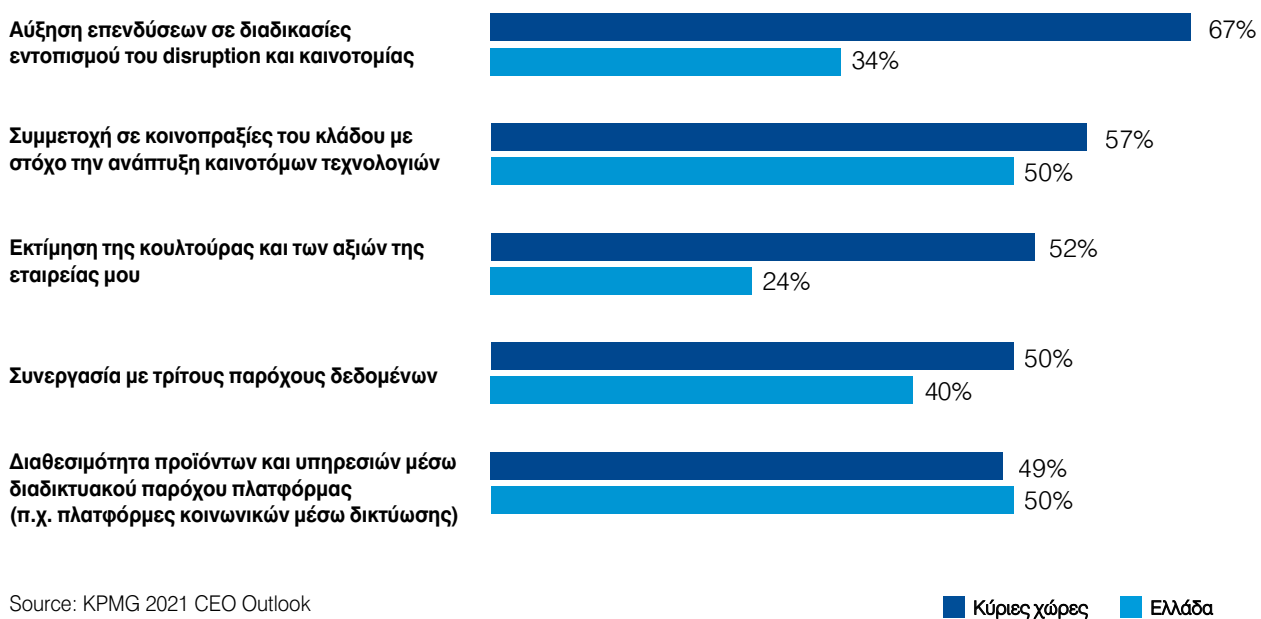
Διάγραμμα 7: Οι CEOs σχεδιάζουν να μειώσουν (ή ήδη έχουν μειώσει) το φυσικό τους αποτύπωμα



— Ωστόσο, ως προτεραιότητα θέτουν την ευελιξία. Πάνω από τους μισούς (51%) CEOs σε παγκόσμιο επίπεδο και στην Ελλάδα (56%) αναγνωρίζουν τις απαιτήσεις που δημιουργήθηκαν από το ταχέως εξελισσόμενο μέλλον της εργασίας, και θα επιδιώξουν να επενδύσουν σε κοινούς χώρους γραφείων, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα μεγαλύτερης ευελιξίας. Αυτή είναι μια σημαντική αύξηση από το 14% που καταγράψαμε στην έρευνα 2021 CEO Pulse (Ιανουάριος/ Φεβρουάριος 2021). Επίσης, σε ποσοστό 42% οι CEOs στο εξωτερικό δηλώνουν ότι θα προσπαθήσουν να προσλάβουν ταλαντούχο δυναμικό που εργάζεται κυρίως εξ αποστάσεως, αξιοποιώντας την ευκαιρία να έχουν πρόσβαση σε μια μεγαλύτερη δεξαμενή ταλαντούχου δυναμικού. Την παραπάνω τακτική επιθυμεί να ακολουθήσει και το 56% των CEOs στην ελληνική αγορά.

Οι CEOs αναγνωρίζουν ότι ο ψηφιακός τομέας βρίσκεται στον πυρήνα των τρόπων με τους οποίους οι εταιρείες μπορούν να δημιουργήσουν νέες πηγές αξίας. Ενώ πρόκειται για ευκαιρία, αποτελεί επίσης και κίνδυνο: η επιτάχυνση των ψηφιακών τεχνολογιών σημαίνει ότι τα επιχειρηματικά μοντέλα που υπήρχαν εδώ και καιρό μπορεί να καταστούν παρωχημένα και μη σχετικά.

Διάγραμμα 8: Οι CEOs χρησιμοποιούν διαφορετικές ψηφιακές τακτικές για να πετύχουν τους αναπτυξιακούς τους στόχους, εστιάζοντας στο disruption και τις καινοτόμες ικανότητες



Source: KPMG 2021 CEO Outlook

“Οι CEOs έχουν μειώσει το χάσμα μεταξύ των στόχων τους για ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεών τους και επενδύουν στο μέλλον της εργασίας και σε ένα ψηφιακά καταρτισμένο εργατικό δυναμικό. Η πρόοδος της τεχνολογίας εξακολουθεί να είναι ζωτικής σημασίας για τις επιχειρήσεις για να παραμείνουν ανταγωνιστικές, αλλά η πρόσληψη ταλαντούχου δυναμικού είναι εξίσου σημαντική.”

Carl Carande
Global Head of Advisory
KPMG



Η έρευνα δείχνει ότι οι CEOs αναγνωρίζουν την ανάγκη να διευρύνουν τα όρια της επιχειρησής τους και να αμφισβητήσουν μακροχρόνιες παραδοχές ως προς το τι θα χρειαστεί για την μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη επιτυχία. Όταν τους ρωτήσαμε ποια ενέργεια σχεδιάζουν να κάνουν για να πετύχουν τους στόχους ανάπτυξής τους, σχεδόν τα δύο τρίτα ανέφεραν ότι σκοπεύουν να επενδύσουν στον εντοπισμό του disruption και των διαδικασιών καινοτομίας (βλ. Διάγραμμα 8). Αυτό είναι ένα σημαντικό βήμα που θα δώσει τη δυνατότητα στις ομάδες να σκεφτούν ανατρεπτικά: αμφισβητώντας ιστορικές παραδοχές και παραδοσιακές νοοτροπίες και εκφράζοντας νέες ιδέες για ένα άκρως διαφορετικό περιβάλλον αγοράς. Επίσης, αντί να περιμένουν το disruption από τους ανταγωνιστές τους, οι CEOs παγκοσμίως αναφέρουν επίσης ότι λειτουργούν οι ίδιοι ανατρεπτικά στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται. Το ποσοστό τους ανέβηκε από το 61% στο 72% τους τελευταίους 18 μήνες. Όσον αφορά στο κομμάτι του disruption, οι Έλληνες CEOs παρουσιάζουν αντίστοιχη στάση με μεγαλύτερο μάλιστα ποσοστό 82%, αυξημένο κατά 16% σε σχέση με το 2019.

Σύμφωνα με την Deborah Flint, President και CEO, GTAA - του διαχειριστή του διεθνούς Αεροδρομίου του Toronto Pearson International Airport, του μεγαλύτερου αεροδρομίου του Καναδά - ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι κρίσιμος για την στρατηγική ανάπτυξης της GTAA καθώς ανταποκρίνεται στις συνεχιζόμενο disruption μετά την πανδημία. «Βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου ο ψηφιακός μετασχηματισμός ποτέ δεν υπήρξε τόσο κρίσιμος όσο είναι τώρα», αναφέρει. «Στο Pearson, και γενικότερα σε μεγάλα αεροδρόμια κόμβους όπως το δικό μας, τα έσοδα μας συνήθως προέρχονται κατά ένα τρίτο από οικογένειες και συγγενείς που έρχονται για επίσκεψη, ένα τρίτο από ταξίδια αναψυχής και ένα τρίτο από επαγγελματικά ταξίδια. Και ενώ τα επαγγελματικά ταξίδια ανακάμπτουν, αυτό γίνεται με αργούς ρυθμούς. Ο ταχύτερος ψηφιακός μετασχηματισμός θα είναι κρίσιμος για τα αεροδρόμια και τον κλάδο των αερομεταφορών, ώστε να είναι πιο ανταγωνιστικά. Πρέπει να προσφέρουμε περισσότερη βεβαιότητα και μεγαλύτερη προβλεψιμότητα, τόσο σε ταξιδιώτες όσο και στις αεροπορικές εταιρείες ώστε να λειτουργούν πιο αποδοτικά σε μια εποχή όπου τα περιθώρια θα είναι πιο πολύτιμα από κάθε άλλη φορά».



Βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου ο ψηφιακός μετασχηματισμός ποτέ δεν υπήρξε τόσο κρίσιμος όσο είναι τώρα. ”

Deborah Flint
President and CEO
Greater Toronto Airports Authority

Βασικά ευρήματα
για την ΕλλάδαΠορεία προς την
ανάπτυξηΣκοπός
εμπιστοσύνηςΨηφιακή
ευελξίαΣκέψεις για
την πορεία
προς το μέλλονΜεθοδολογία
και ευχαριστίες

Συνεργασία για μετασχηματισμό και ανθεκτικότητα

Οι εταιρείες σε όλο τον κόσμο λειτουργούν ως μέρος των ψηφιακών οικοσυστημάτων - συνεργάζονται με συνεργάτες, προμηθευτές, ακόμη και ανταγωνιστές για να αυξήσουν τις λειτουργικές επιδόσεις, να εντοπίσουν νέες ροές ψηφιακών εσόδων και να δημιουργήσουν συναρπαστικές ψηφιακές εμπειρίες για τους πελάτες που επιτυγχάνουν τον σκοπό της επιχείρησης. Οι CEOs στο εξωτερικό αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας και μιας ευέλικτης προσέγγισης, με το 70% να δηλώνει ότι «οι νέες συνεργασίες θα είναι κρίσιμες ώστε να διατηρηθεί ο ρυθμός του ψηφιακού μετασχηματισμού». Αντίστοιχα όμως και οι **CEOs στην Ελλάδα**, παρουσιάζοντας παρόμοιο ποσοστό (**74%**) ενστερνίζονται την παραπάνω άποψη.

Αλλά καθώς συνδέουν ψηφιακά τα συστήματά τους και μοιράζονται δεδομένα με συνεργάτες, πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα συστήματα και τα δεδομένα - ειδικά τα δεδομένα των πελατών - είναι ασφαλή. Οι απειλές για την κυβερνοασφάλεια περιορίζουν την ανάπτυξη και δημιουργούν όρια στην ψηφιακή ανάπτυξη και ένταξη. Οι βιώσιμες πρακτικές κυβερνοασφάλειας με βάση τον σκοπό βοηθούν τα ψηφιακά οικοσυστήματα να ευδοκιμήσουν, να ανακάμψουν από επιθέσεις και να εμπνεύσουν την εμπιστοσύνη ότι μια επιχείρηση διοικείται καλά. Η έρευνα δείχνει ότι οι CEOs αναγνωρίζουν τη σημασία της διασφάλισης της ενίσχυσης κυβερνοασφάλειας σε συνεργασίες και οικοσυστήματα:

- Το 79% των CEOs παγκοσμίως και το **76% των Ελλήνων** δηλώνει ότι «η προστασία του οικοσυστήματος και της αλυσίδας εφοδιασμού των συνεργατών μας είναι εξίσου σημαντική με την προστασία της επιχείρησής μας στον κυβερνοχώρο».
- Το 75% των CEOs παγκοσμίως δηλώνει ότι «μια ισχυρή στρατηγική για τον κυβερνοχώρο είναι κρίσιμη για την εμπιστοσύνη των βασικών ενδιαφερομένων μας». Τη δήλωση αυτή υποστηρίζουν και οι **Έλληνες CEOs με ποσοστό 80%**.

Με μόνο το 58% των επιχειρήσεων να δηλώνουν καλά προετοιμασμένες έναντι μιας κυβερνοεπίθεσης, οι CEOs στο εξωτερικό επικεντρώνονται στην εξασφάλιση ότι η κυβερνοασφάλεια εκτείνεται και πέρα από τους τέσσερις τοίχους της επιχείρησης. Το 48% των CEOs λένε ότι η εστίαση στην ασφάλεια και την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού τους και του οικοσυστήματος των προμηθευτών είναι το πιο σημαντικό βήμα που κάνουν για να δημιουργήσουν ψηφιακή ανθεκτικότητα.

Συγκριτικά, στην ελληνική αγορά, το 56% των CEOs δηλώνει ότι οι εταιρείες τους είναι καλά προετοιμασμένες στην περίπτωση κυβερνοεπίθεσης, με το 54% να υποστηρίζει ότι η ασφάλεια και η ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού τους και του οικοσυστήματος των προμηθευτών είναι το πιο σημαντικό βήμα που εφαρμόζουν για να δημιουργήσουν ψηφιακή ανθεκτικότητα. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι ο βαθμός ετοιμότητας έναντι μιας κυβερνοεπίθεσης έχει αυξηθεί κατά 22% σε βάθος δύο χρόνων.



Σκέψεις για την πορεία προς το μέλλον

Υπάρχουν τρεις περιοχές δράσης στις οποίες μπορούν να επικεντρωθούν οι σύγχρονοι CEOs καθώς προσπαθούν να αναπτυχθούν και να διαχειριστούν τον συνεχιζόμενο αντίκτυπο της πανδημίας.

Ανάπτυξη και ανθεκτικότητα

Πολλές επιχειρήσεις ανταπεξήλθαν εξαιρετικά καλά στην πανδημία, δείχνοντας ανθεκτικότητα καθώς αντιμετώπισαν σημαντικές αλλαγές, αβεβαιότητα και ανατροπές. Αλλά η ανθεκτικότητα θα είναι και το κλειδί για την οικονομική ανάκαμψη. Για παράδειγμα, θα είναι το κλειδί για την διαχείριση του κλιματικού κινδύνου και άλλων απειλών, καθώς και για την αντιμετώπιση του τρέχοντος ψηφιακού disruption. Μαζί με συγκεκριμένες παρεμβάσεις - από τη διαχείριση του κινδύνου της εφοδιαστικής αλυσίδας έως την ενίσχυση της προστασίας στον κυβερνοχώρο - οι CEOs θα πρέπει να περιβάλλουν τον εαυτό τους με ανθεκτικά άτομα. Υπάρχουν δυο προτεραιότητες:

- Η διασφάλιση ότι οι εργαζόμενοι διαθέτουν τα ψηφιακά εργαλεία, δεδομένα και δεξιότητες που χρειάζονται για να συνεργαστούν σε ολόκληρη την επιχείρηση, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να ανταποκριθούν γρήγορα και δημιουργικά σε αναδυόμενες απειλές.
- Η ανθεκτικότητα αφορά επίσης την ύπαρξη μιας ομάδας εργαζομένων με κίνητρο και αφοσίωση που αντιμετωπίζουν τις κρίσεις με αποφασιστικότητα. Αυτό σημαίνει ότι ένας σημαντικός σκοπός θα τους κινητοποιήσει.

ESG και οικονομική αξία

Η έρευνα δείχνει ότι υπάρχει ακόμα σημαντικός αριθμός CEOs, οι οποίοι δεν έχουν πειστεί μέχρι τώρα για τον θετικό οικονομικό αντίκτυπο των προγραμμάτων ESG. Αυτό αντανακλά το γεγονός ότι τα προγράμματα ESG εξυπηρετούν πολλούς στόχους. Για παράδειγμα, μπορούν να διασφαλίσουν ότι η επιχείρηση συμμορφώνεται με τα κανονιστικά πρότυπα. Ή μπορούν να συνεισφέρουν σε θέματα ESG που είναι κρίσιμα για τις τοπικές κοινότητες, όπως η ποικιλομορφία και η ισότητα. Για να διασφαλιστεί ότι το ESG θα δώσει ώθηση επίσης στην οικονομική ανάπτυξη, οι CEOs πρέπει να εστιάσουν σε τρεις περιοχές:

- Να προσδιορίσουν τις κρίσιμες επενδύσεις ESG που είναι απαραίτητες για την δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας, όπως οι προσπάθειες για την απαλλαγή από τον άνθρακα. Αυτό πρέπει να περιλαμβάνει επενδύσεις σε ψηφιακές λύσεις για την αντιμετώπιση σημαντικών ευκαιριών βιωσιμότητας αλλά και κινδύνων. Καθώς και να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο οι πρωτοβουλίες ESG μπορούν να οδηγήσουν άμεσα σε αύξηση των εσόδων μέσω ευκαιριών για καινοτόμα νέα προϊόντα και υπηρεσίες.
- Να καθιερώσουν μετρήσεις και πρότυπα για την υποβολή αναφορών σχετικά με την απόδοση των ESG, κάτι που καθορίζει το επίπεδο φιλοδοξίας και διασφαλίζει ότι η εταιρεία μπορεί να επικοινωνήσει μια συναρπαστική ιστορία ESG στους επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους.

Το μέλλον της εργασίας

Οι CEOs αναγνωρίζουν ότι το μέλλον της εργασίας δεν αφορά μόνο την τοποθεσία που βρίσκεται ο εργαζόμενος. Επιχειρήσεις υψηλής απόδοσης είναι αυτές που μπορούν να επιδείξουν τεχνολογική υπεροχή και την ικανότητά τους να αναβαθμίζουν τις δεξιότητες των ανθρώπων τους. Αυτό μεταφράζεται σε ένα ψηφιακό εργατικό δυναμικό με κίνητρα και υψηλή εξειδίκευση που εργάζεται με ταχύτητα και ευελιξία.

- Οι CEOs θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι αποφάσεις για το μέλλον της εργασίας θα εμβαθύνουν τον βαθμό στον οποίο οι εργαζόμενοι δεσμεύονται και είναι αφοσιωμένοι στην εταιρεία. Οι επικεφαλής προφανώς ανυπομονούν να δουν τους ανθρώπους τους να επιστρέφουν, αλλά πολλοί εργαζόμενοι εξακολουθούν να επιθυμούν να διατηρήσουν τα επωφελή στοιχεία της εργασίας από το σπίτι. Η ενεργός ακρόαση, οι επικοινωνίες με ενσυναίσθηση και η δέσμευση για την εξεύρεση της σωστής ισορροπίας μακροπρόθεσμα θα είναι η λύση.
- Οι CEOs θα πρέπει να επενδύσουν σε ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και στον εκσυγχρονισμό της τεχνολογίας. Αυτό δεν γίνεται απλώς για να μπορούν οι άνθρωποι τους να χρησιμοποιούν αυτά τα νέα εργαλεία, αλλά για να βοηθήσουν στην προώθηση μιας κουλτούρας που είναι πρωτίστως ψηφιακή, όπου οι άνθρωποι φυσικά επιδιώκουν να ενσωματώσουν την τεχνολογία στην εργασία τους.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

Οι σύγχρονοι CEOs — αυτοί που εστιάζουν στις ψηφιακές δυνατότητες, βάζουν πρώτα τους ανθρώπους και εστιάζουν στον σκοπό — επιδιώκουν αυτές τις δύσκολες προκλήσεις της ηγεσίας. Σκοπεύουν να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους ως προς τον σκοπό, καθιστώντας απαραίτητες τις επενδύσεις και τις αλλαγές στους παράγοντες ESG και ξεκινώντας τον αγώνα δρόμου προς το μηδενικό ισοζύγιο άνθρακα. Επιδιώκουν να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη και την ευημερία μέσω της ψηφιακής ευελιξίας και της καινοτομίας του επιχειρηματικού μοντέλου, ενώ διασφαλίζουν ότι οι επιθετικές επενδύσεις στην τεχνολογία συνοδεύονται από επενδύσεις στις ανθρώπινες ικανότητες και δεξιότητες. Εστιάζουν στον σκοπό ώστε να επιτύχουν κερδοφορία και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζουν τις ευρύτερες ευθύνες προς τον πλανήτη και τους ανθρώπους.



Βασικά ευρήματα
Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

Πορεία προς την
ανανέωση

Σκοπός
εμπιστοσύνης

Ψηφιακή
ευελιξία

Σκέψεις για την
πορεία προς το
μέλλον

Μεθοδολογία
και ευχαριστίες



Μεθοδολογία και ευχαριστίες

Η έρευνα **2021 CEO Outlook της KPMG**, παρέχει εκτιμήσεις 1 325 παγκόσμιων διευθυνόντων συμβούλων μεγάλων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και της οικονομίας για τα επόμενα τρία χρόνια.

Αυτή είναι η πιο πρόσφατη έρευνα και αποτελεί μέρος της σειράς “CEO Outlook” της KPMG η οποία προσφέρει μια μοναδική οπτική για τη μετατόπιση στον τρόπο σκέψης των CEOs παγκοσμίως στη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19 και προσβλέποντας στην ανάκαμψη μετά την πανδημία. Εκτός από αυτήν την έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο και τις αρχές Αυγούστου, πραγματοποιήσαμε επίσης την έρευνα “CEO Outlook Pulse” σε 500 ανώτερα διευθυντικά στελέχη τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους. Αυτό μας επιτρέπει να εξετάσουμε πώς έχει εξελιχθεί η σκέψη των CEOs κατά τη διάρκεια του 2021. Οι CEOs προέρχονται από εταιρείες με ετήσια έσοδα πάνω από US\$ 500 εκ., και το ένα τρίτο των εταιρειών που συμμετείχαν έχουν ετήσια έσοδα πάνω από US\$ 10 δισ., χωρίς συμμετοχή από εταιρείες κάτω των 500 εκ. δολαρίων.

Η έρευνα του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 περιλαμβάνει ηγέτες από 11 βασικές αγορές (Αυστραλία, Καναδάς, Κίνα, Γαλλία, Γερμανία, Ινδία, Ιταλία, Ιαπωνία, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ) και 11 βασικούς κλάδους (διαχείριση περιουσίας, αυτοκινητοβιομηχανία, τραπεζική, λιανική, ενέργεια, υποδομές, ασφάλειες, βιοεπιστήμες, μεταποίηση, τεχνολογία και τηλεπικοινωνίες).

Συγκεκριμένα για την Ελλάδα, στην έρευνα (Ιούλιο – Αύγουστο) συμμετείχαν 50 Έλληνες CEOs από 11 βασικούς κλάδους (διαχείριση περιουσίας, αυτοκινητοβιομηχανία, τραπεζική, λιανική, ενέργεια, υποδομές, ασφάλειες, βιοεπιστήμες, μεταποίηση, τεχνολογία και τηλεπικοινωνίες).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το άθροισμα ορισμένων μεγεθών ενδέχεται να μην ισούται με 100% λόγω στρογγυλοποίησης.

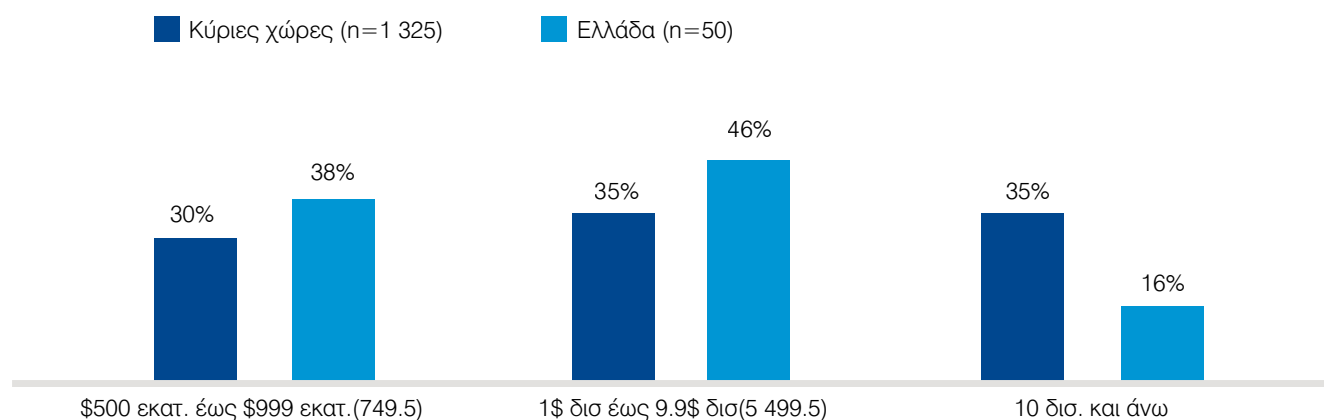
Η KPMG θα ήθελε να ευχαριστήσει τους παρακάτω για τη συνεισφορά τους:

- Deborah Flint, President and CEO, Greater Toronto Airports Authority
- Hironori Kamezawa, President & Group CEO, Mitsubishi UFJ Financial Group
- Penny Pennington, Managing Partner, Edward Jones
- Frank Sloodman, Chairman and CEO, Snowflake Inc.

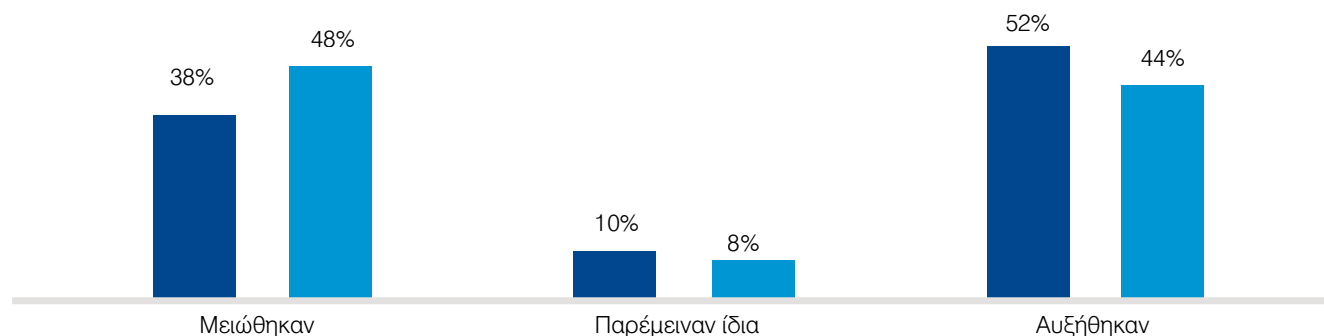


Παράρτημα & Δημογραφικά Στοιχεία

Ποια ήταν τα έσοδα της εταιρείας σας (σε δολάρια ΗΠΑ) κατά το πιο πρόσφατο οικονομικό έτος της;



Ποια ήταν η μεταβολή των εσόδων της εταιρείας σας κατά το πιο πρόσφατο οικονομικό έτος σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος;





Βασικά ευρήματα
Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

Πορεία προς την
ανανέωση

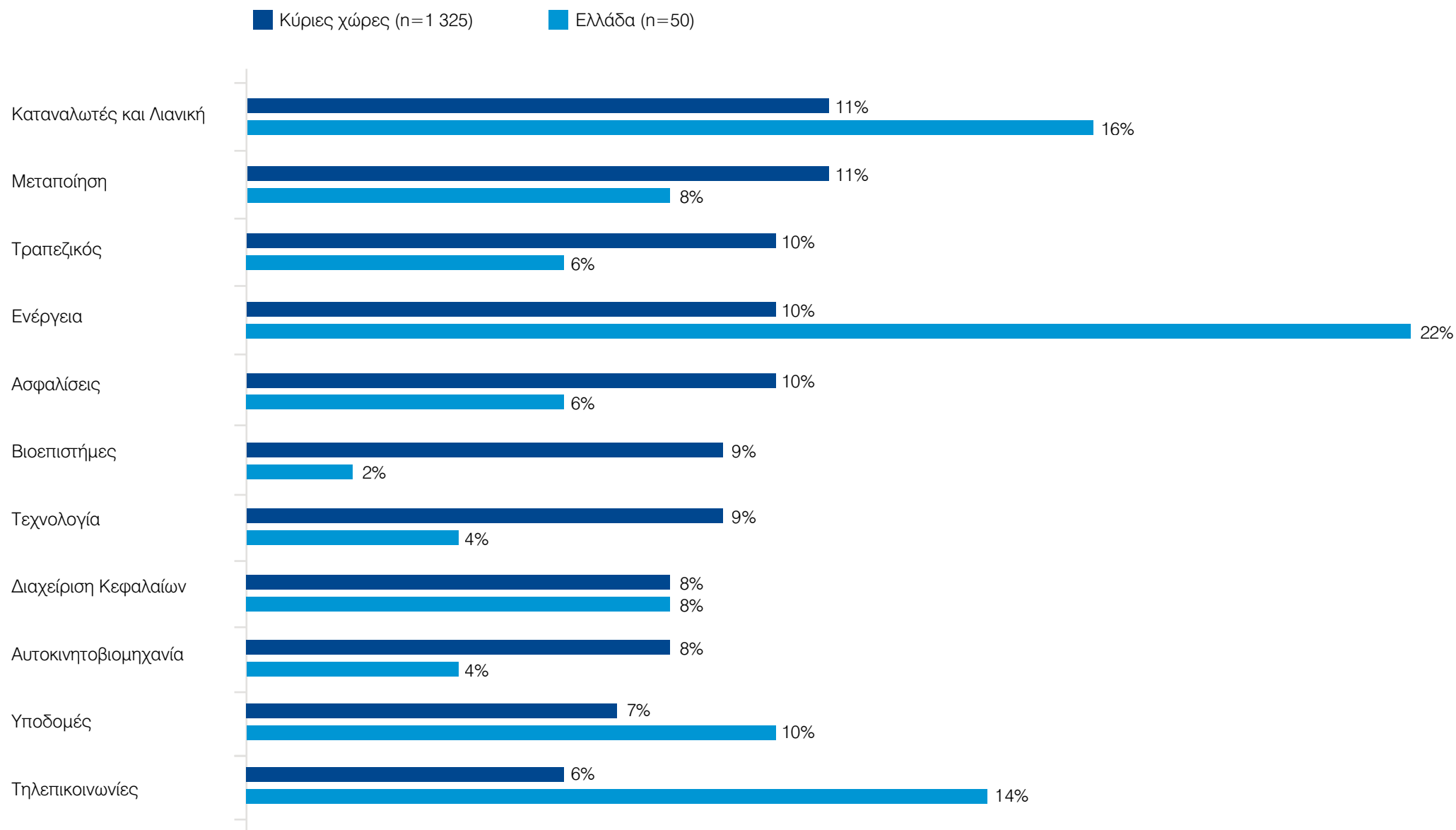
Σκοπός
εμπιστοσύνης

Ψηφιακή
ευελξία

Σκέψεις για
την πορεία
προς το μέλλον

Μεθοδολογία
και ευχαριστίες

Ποια από τα παρακάτω περιγράφουν καλύτερα τον κλάδο σας;





Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

Πορεία προς την
ανανέωση

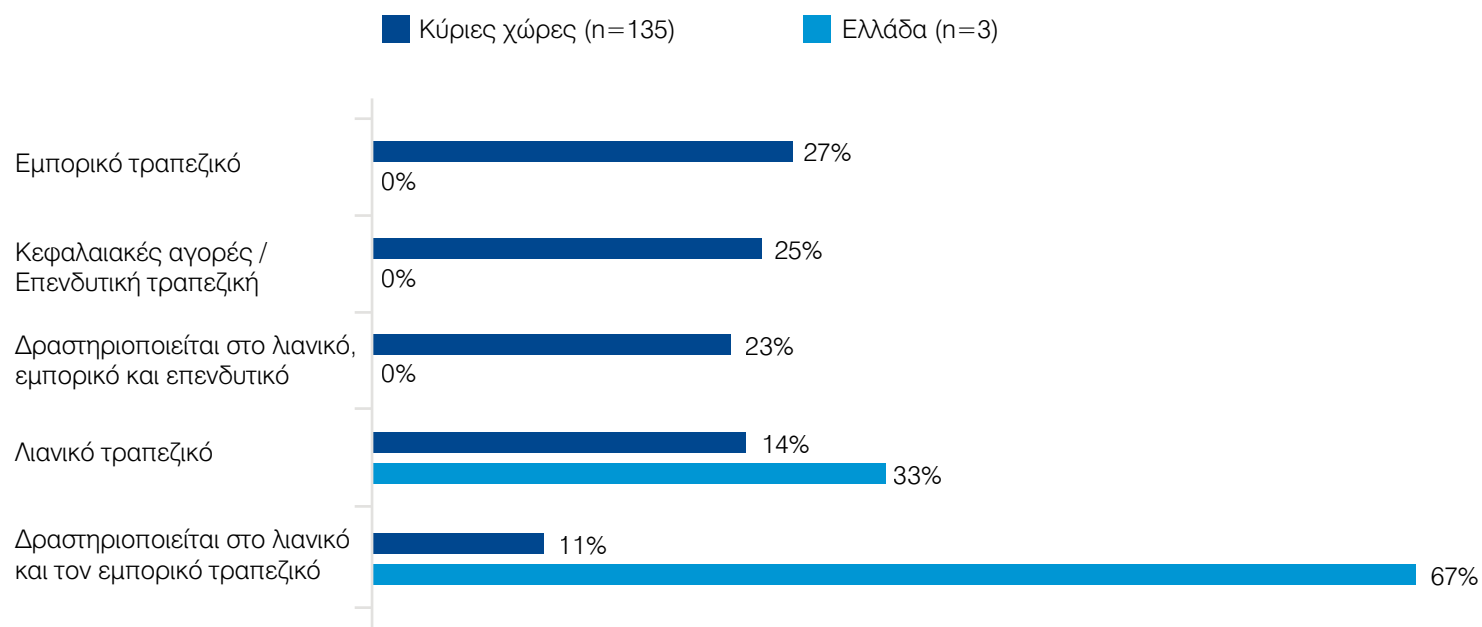
Σκοπός
εμπιστοσύνης

Ψηφιακή
ευελξία

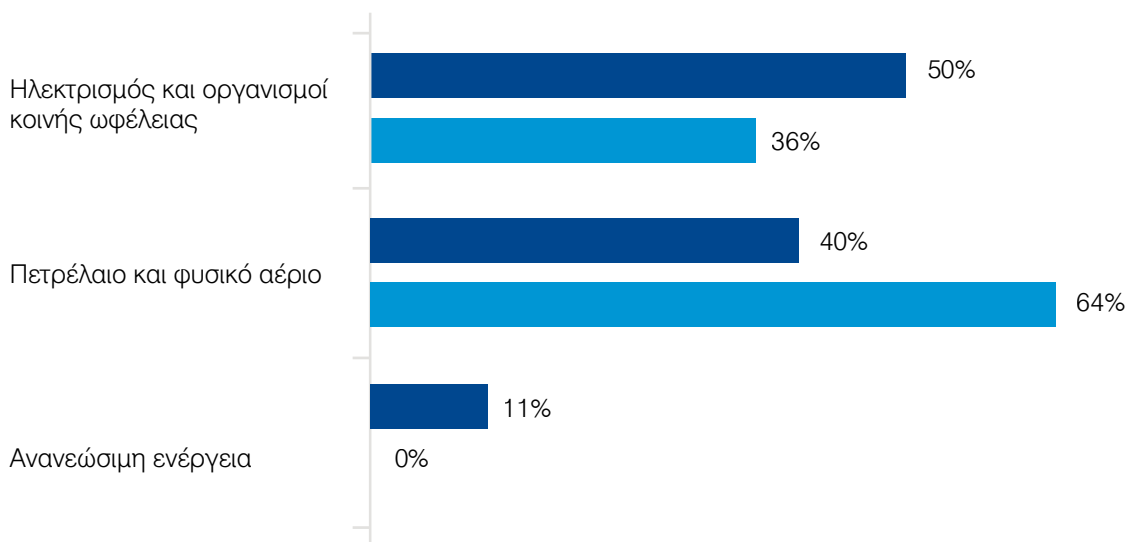
Σκέψεις για
την πορεία
προς το μέλλον

Μεθοδολογία
και ευχαριστίες

Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα (ή τομείς) του Τραπεζικού κλάδου δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;

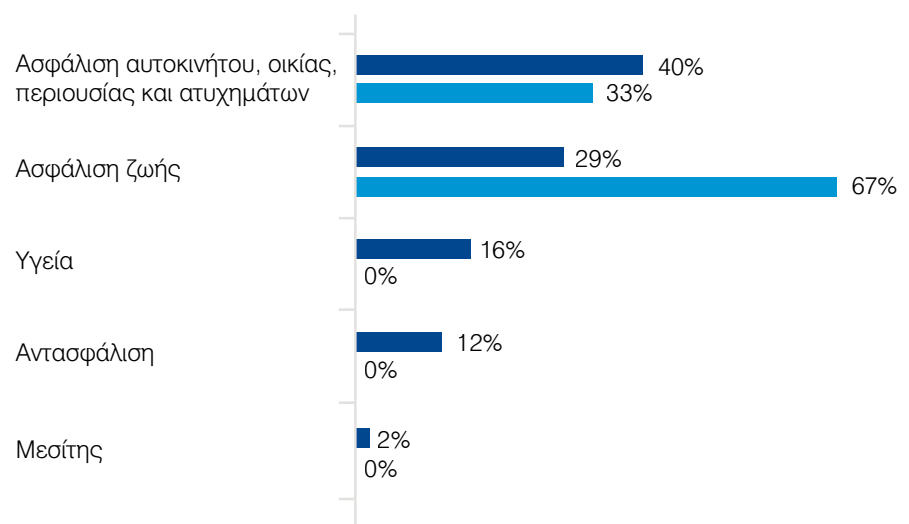


Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα (ή τομείς) του Ενεργειακού κλάδου δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;





Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα (ή τομείς) του Ασφαλιστικού κλάδου δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;



Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα (ή τομείς) του κλάδου Διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;



■ Κύριες χώρες (n=129) ■ Ελλάδα (n=3)



Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

Πορεία προς την
ανάπτυξη

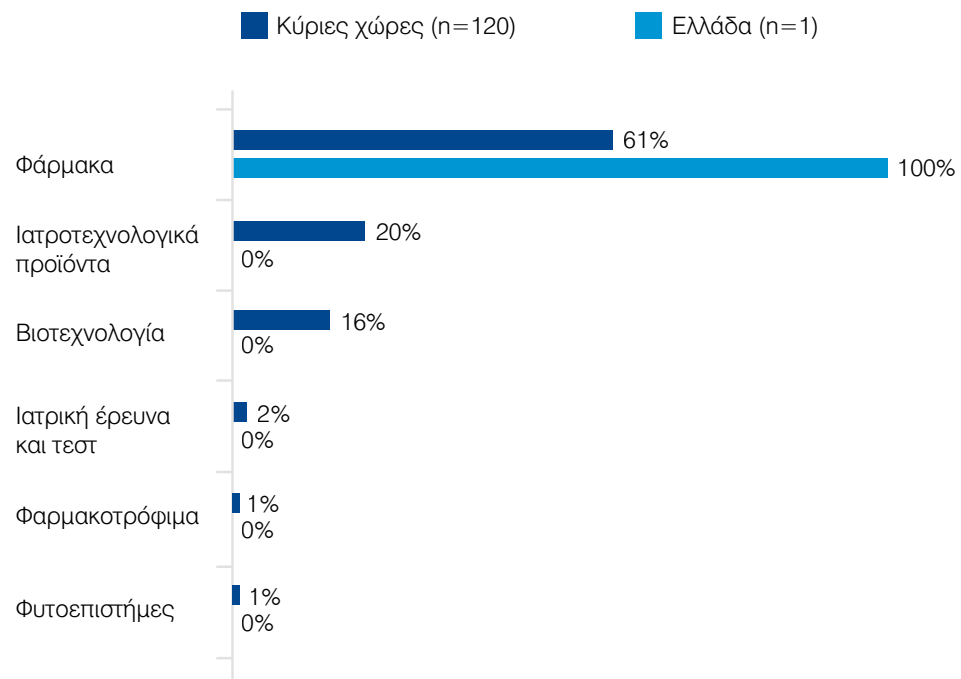
Σκοπός
εμπιστοσύνης

Ψηφιακή
ευελξία

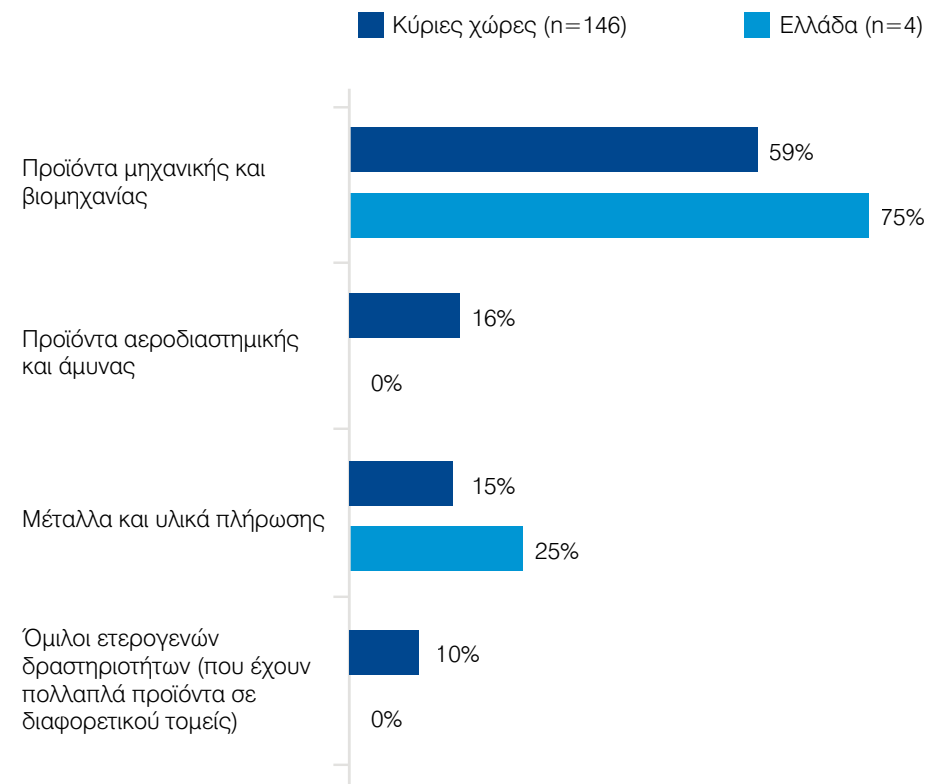
Σκέψεις για
την πορεία
προς το μέλλον

Μεθοδολογία
και ευχαριστίες

Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα (ή τομείς) του κλάδου Βιοεπιστημών δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;



Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα του Μεταποιητικού κλάδου δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;





Βασικά ευρήματα
Βασικά ευρήματα
για την Ελλάδα

Πορεία προς την
ανάπτυξη

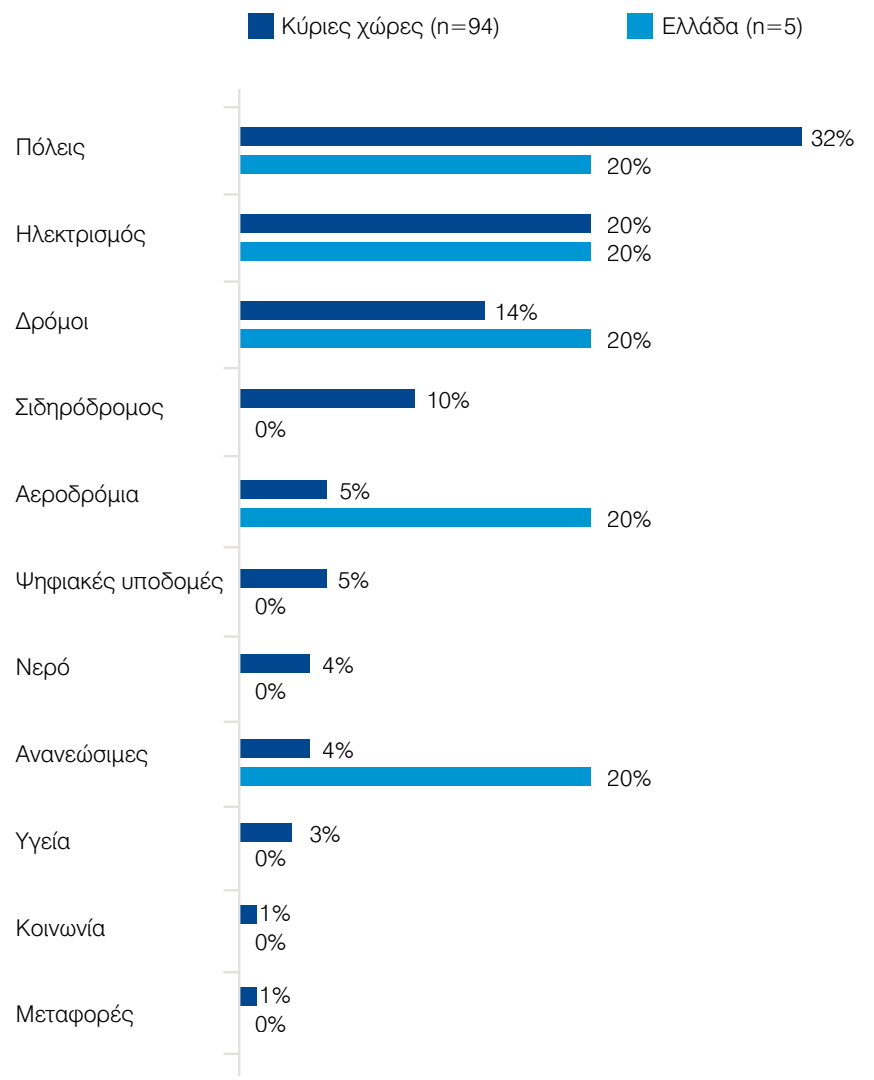
Σκοπός
εμπιστοσύνης

Ψηφιακή
ευελξία

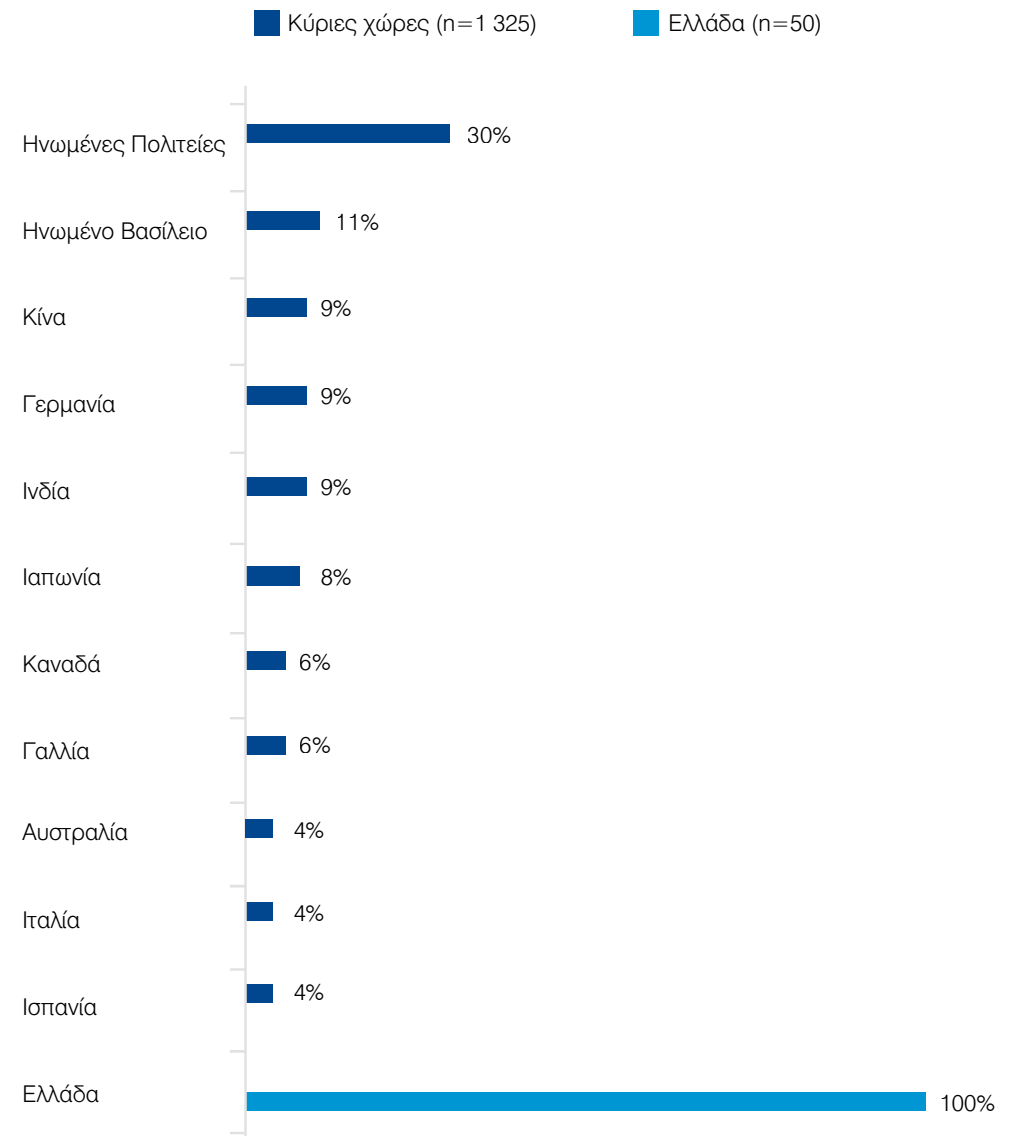
Σκέψεις για
την πορεία
προς το μέλλον

Μεθοδολογία
και ευχαριστίες

Σε ποιο συγκεκριμένο επιμέρους τομέα (ή τομείς) του κλάδου Υποδομών δραστηριοποιείται κυρίως η εταιρεία σας;

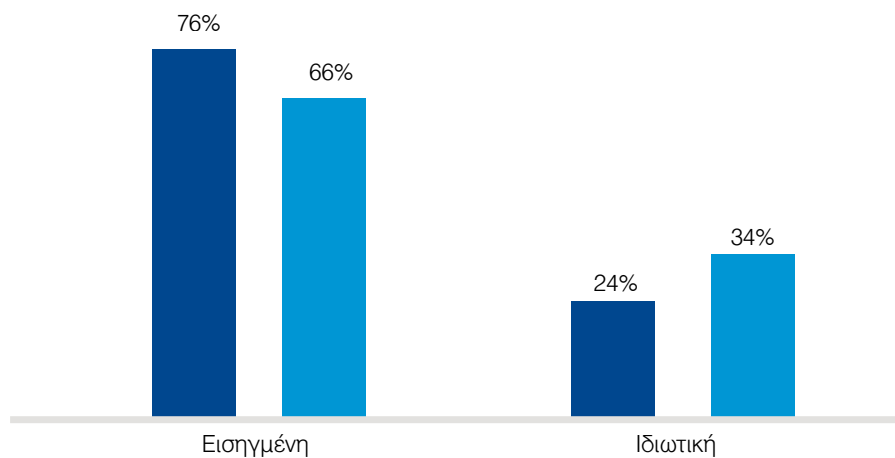


Σε ποια χώρα, δικαιοδοσία ή περιοχή βρίσκεται η έδρα της εταιρείας σας;

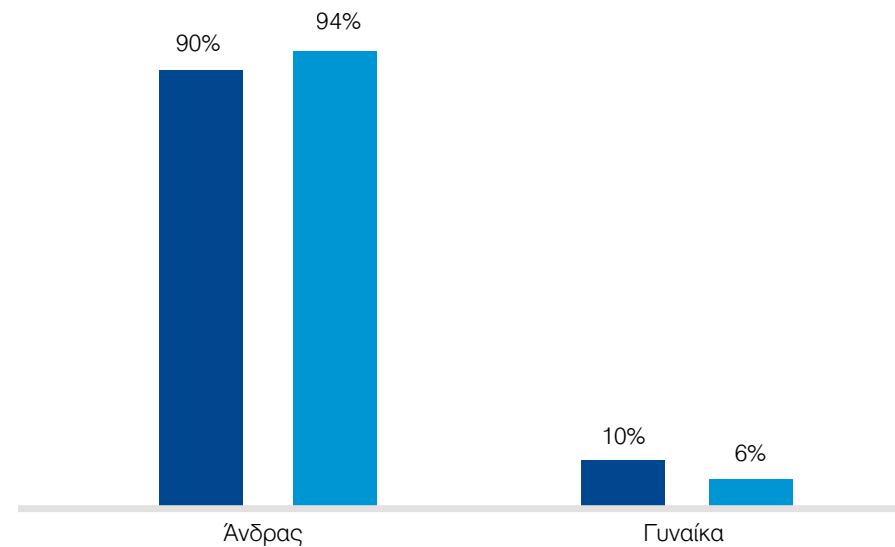




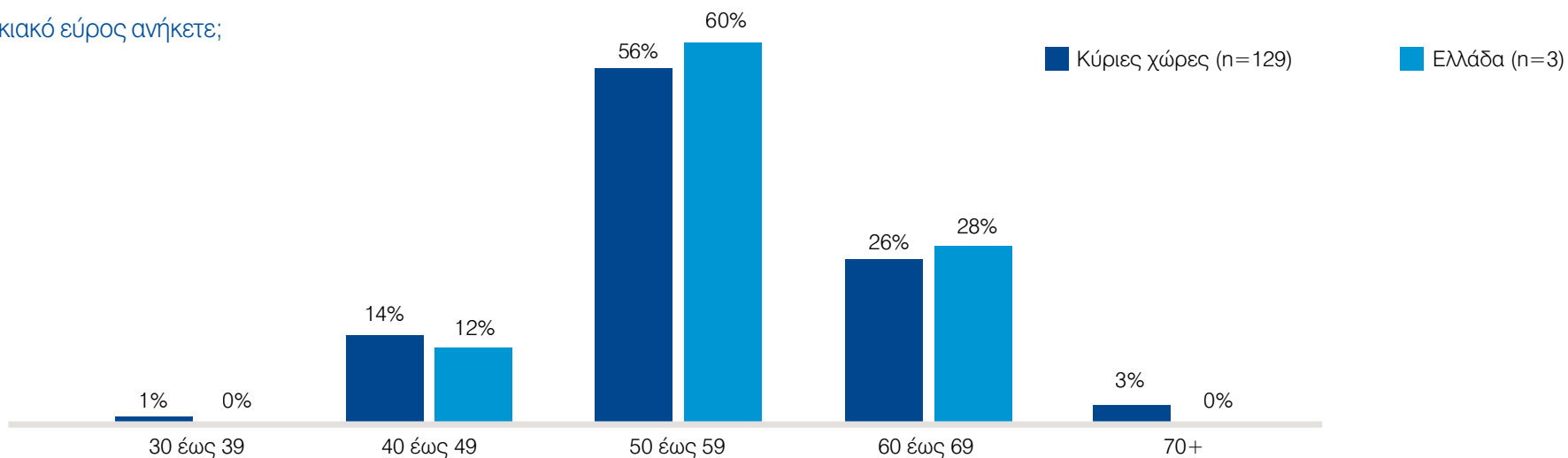
Ποιο είναι το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας σας;



Ποιο είναι το φύλο σας;



Τέλος, σε ποιο ηλικιακό εύρος ανήκετε;



KPMG

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 210 6062100
Fax: +30 210 6062111

Λεωφόρος Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 211 1815600

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου
Philippos Business Center
Τ.Θ. 8405, 57001 Θέρμη
Τηλ.: +30 2310 55 09 96
Fax: +30 2310 54 36 70

e-mail: info@kpmg.gr

[kpmg.com/gr](https://www.kpmg.com/gr)

[kpmg.com/socialmedia](https://www.kpmg.com/socialmedia)



© 2021 KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του διεθνούς οργανισμού ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Limited, ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν είναι γενικής φύσης και δεν προορίζονται να αντιμετωπίσουν τις περιστάσεις οποιουδήποτε συγκεκριμένου ατόμου ή οντότητας. Παρόλο που καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να παρέχουμε ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες, δεν μπορούμε να εγγυηθούμε ότι αυτές οι πληροφορίες είναι ακριβείς την ημερομηνία παραλαβής τους ή ότι θα συνεχίσουν να είναι ακριβείς στο μέλλον. Κανένας δεν πρέπει να ενεργεί βάσει αυτών των πληροφοριών χωρίς κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή και χωρίς ενδελεχή εξέταση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Το όνομα και το λογότυπο της KPMG είναι εμπορικά σήματα που χρησιμοποιούνται με άδεια του διεθνούς οργανισμού της KPMG από τις ανεξάρτητες εταιρείες-μέλη.

